

TREBALL DE RECERCA

**Percepció dels adolescents
del Pla de l'Estany: L'abast
del maltractament i les actituds
de la Violència de Gènere**

*“La violència és la por als ideals dels
altres” - Mahatma Gandhi.*

ÍNDIX

1. Introducció	4
2. Violència contra la dona	5
2.1. Definicions	5
2.2. Tipus de violència	6
2.3. Àmbits de la violència contra la dona	9
2.4. Factors de risc de patir violència de gènere	10
2.5. Conseqüències en les víctimes	11
2.6. Cicle de la Violència	11
2.7. Marc històric evolutiu fins el 2013	13
3. Llei Integral contra la Violència de Gènere	18
4. Estudi de la percepció de la violència de gènere en l'adolescència i la joventut	20
4.1. Estudi propi al Pla de l'Estany	21
4.1.1. Enquesta pròpia	21
5. Comparació de l'estudi realitzat a Espanya amb el del Pla de l'Estany	26
6. Conclusions	48
7. Bibliografia i webgrafia	50

1. INTRODUCCIÓ

La lluita pel respecte a la dona i per la igualtat dels drets m'ha portat a fer aquest treball. La meua intenció és crear un treball que permeti veure la situació actual de la jove societat. I així, permetre la facilitat de saber el que s'ha de treballar i reforçar perquè aquest respecte i aquests drets s'igualin.

He tingut la sort de que la responsable de la Unitat de Violència envers la Dona que depèn del Ministeri de Sanitat i de la Delegación del Gobierno de Violencia contra la mujer, va ser la meua professora a 5è i 6è de Primària. Quan vaig decidir fer el treball sobre la Violència de Gènere, vaig contactar amb ella. Llavors a partir de la informació, els llibres que em va deixar, i els dies que ens vam trobar, vaig decidir fer aquest tipus de treball.

El meu treball es basa en l'estudi "Percepción de la violencia de Género en la adolescencia y la juventud" que va realitzar la Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. Concretament en el capítol 2, que es basa en "Percepción sobre el alcance de los malos tratos y actitudes ante los mismos". Per tant a partir d'aquest estudi, que es basa amb enquestes del CIS, he fet l'estudi a la comarca del Pla de l'Estany. Per poder fer l'estudi he preparat una enquesta, similar a la que es va basar la Delegación del Gobierno para la Violencia de Género, i l'he passat a 259 alumnes distribuïts entre els tres instituts del Pla de l'Estany.

L'objectiu del meu treball és estudiar la percepció de la Violència de Gènere que tenen els adolescents del Pla de l'Estany. Però, també comparar aquesta percepció amb la dels joves d'Espanya. Un cop tingui els resultats, els compararé i explicaré les diferències.

Per tant l'estructura del meu treball es distribueix en 5 parts: violència contra la dona; llei integral contra la Violència de Gènere; estudi de la percepció de la violència de gènere en l'adolescència i la joventut; comparació de l'estudi realitzat a Espanya amb el del Pla de l'Estany; i finalment les conclusions.

2. VIOLÈNCIA CONTRA LA DONA

2.1 Definicions

- ~ **Sexe:** Característiques físiques, biològiques, anatòmiques i fisiològiques dels éssers humans, que els defineix com a mascle i femella. Ve determinat per la naturalesa, una persona neix amb sexe masculí o femení. És comú en totes les societats i cultures.
- ~ **Gènere:** Conjunt de característiques psicològiques, socials i culturals atorgades a les persones. Es construeixen socialment i s'inculquen sobre la base de la percepció que tenen les diferents societats sobre la diversitat física, els preconceptes dels gustos, preferències i capacitats entre homes i dones. Són característiques històriques, modificables i culturals, que van canviant amb i en el temps. Discrimina entre allò que és femení i allò que és masculí.
- ~ **Violència:** Qualsevol acció o falta d'ella, que de manera intencionada pugui fer mal a una persona.
- ~ **Masclisme:** Segons el document 005/2008 del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior.
- ~ **Violència contra la dona:** Segons l'article 3 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, s'entén com a la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.
- ~ **Discriminació:** Tractar diferent, té a veure amb les oportunitats i amb els drets de les persones a qui afecta.
- ~ **Estereotips de gènere:** Opinió ja feta que s'imposa a la societat. Es basen en conductes, ja superades, però que continuen transmetent-se de generació a generació. El seu origen és emocional.

~ **Sexisme:** Els estereotips de gènere porten al sexisme o discriminació de les persones d' un determinat sexe perquè es considera inferior a l'altre. El sexisme atribueix característiques psicològiques, maneres de comportar-se, rols socials, pel sol fet de pertànyer a un sexe determinat.

2.2 Tipus de Violència

~ **Psicològica:** Segons l'article 4.1 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, d'humiliació, de vexacions, d'exigència, d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. Per altra banda, segons el "Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad", la violència psíquica implica una manipulació en la que inclús l'indiferència o el silenci provoquen en ella sentiments de culpa i indefensió, incrementant el control i el domini de l'agresor sobre la víctima, que és l'últim objectiu de la violència de gènere. Exemples:

- **Xantatge emocional:** La fa sentir culpable: té la culpa de tot el que passa. No valora el seu treball, diu que tot ho fa malament, que és maldestra.
- **Aïllament social:** Crítica i desqualifica la seva família, amics i veïns. No la deixa relacionar-s'hi, es posa gelós i es baralla.
- **Control i domini:** Li controla els diners, el vestir, les trucades, les lectures, les relacions, el seu temps.
- **Tràfic amb finalitat d'exploració sexual:** Segons "Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad", atempta contra el dret a la vida, la llibertat, l'integritat física i moral, la llibertat sexual, la salut, l'intimitat i la dignitat humana. És una de les formes més cruels de violència contra la dona. El perfil solen ser dones i menors, procedeixen de països d'origen amb dificultats econòmiques, on les dones tenen un paper secundari o careixen de drets i tenen responsabilitats econòmiques familiars als seus països d'origen.

~ **Física:** Segons l'article 4.1 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, comprèn qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany. Per altra banda, segons el "Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad", és aquella que pot ser percebuda objectivament per altres, que més habitualment deixa empremtes externes. Es refereix a empentes, mossegades, patades, cops de puny, etc, causats amb les mans d'algun objecte o arma. És la més visible, i per tant facilita la consciència de la víctima, però també ha suposat que sigui la més comunament reconeguda social i jurídicament, en relació fundamentalment amb la violència psicològica.

La mutilació genital femenina (MGF) n'és un clar exemple. Segons el llibre "Manual de prevención de la mutilación genital femenina" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional Mujeres en Igualdad" l'OMS defineix la MGF com a tots els procediments que consisteixen en la resecció parcial o total dels genitals externs femenins, així com altres lesions dels òrgans genitals femenins per motius no mèdics. Són pràctiques que atempten contra l'integritat psico-física de les dones i nenes, que consisteix en l'amputació d'una part funcional i sana de l'organisme sense cap objectiu mèdic. Hi ha diferents formes d'anomenar-la: ablació, circumcisió femenina, talls genitals, sunna, cirurgia genital femenina, pràctica tradicional, etc.

- Es desconeix el seu origen, però podria tractar-se d'una pràctica mil·lenària. L'escissió ja era practicada entre els egipcis des de 5000 o 6000 anys A.C. i en l'època dels faraons, d'aquí prové el nom de "circumcisió faraònica". Un paper grec datat l'any 163 A.C. defensaria l'idea de que la mutilació genital femenina es va originar com a una forma d'iniciació per a les dones joves. També s'ha trobat una mòmia del segle II A.C. mutilada. L'escissió es practicava entre els fenicis, els hitites i els etiòps, per tant tot això demostra que aquesta pràctica s'ha exercit en tots els continents i en totes les èpoques històriques. La realitzen sectors musulmans, jueus i cristians. No apareix a la Bíblia ni a l'Alcorà.
- Per què es practica? Segons el físic grec Aetios del segle VI D.C, la mutilació era necessària per la presència de clitoris excessivament grans. Davant d'aquesta situació els egipcis consideraven adquat extirpar-lo abans que fos massa gran, "especialment quan les nenes estaven a punt de casar-se". A l'Antiga Roma s'utilitza per evitar les relacions sexuals entre esclaus. A algunes zones tropicals d'Àfrica i Filipines, aquest ritual era practicat com a ritual d'iniciació en l'edat adulta. A Europa i Estats Units, l'escissió del clitoris va ser utilitzada per alguns metges durant els segles XVIII i XIX i inclús a principis del XX, com a tractament per certes enfermetats d'origen nerviós, o per tractar la masturbació, l'inclinació lesbiana i l'hipersexualitat.

~ **Econòmica:** Segons l'article 4.1 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona, i la limitació de la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella. Segons el "Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad", l'agressor fa el possible per controlar l'accés de la víctima als diners, tant per impedir-li treballar de forma remunerada, com per obligar-la a entregar-li els seus ingressos, fent-ne ell l'ús exclusiu dels mateixos (arribant en molts casos a deixar l'agressor el seu treball i gastar el sou de la víctima de forma irresponsable obligant-la a sol·licitar ajuda econòmica a familiars o serveis socials).

~ **Sexual:** Segons l'article 4.1 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu. Segons el "Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas" de l'autora María Paz García Bueno i editat per la "Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad", encara que podria incloure-se dins del terme de violència física, es distingeix d'aquella en què l'objecte és la llibertat sexual de la dona, no tant la seva integritat física. Fins fa poc la legislació i els jutges no consideraven aquests tipus d'agressions com a tals si es produïen dins del matrimoni.

Segons l'article 4.2 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, la violència contra la dona es pot exercir d'una manera puntual o d'una manera reiterada.

Fig 1: Google imatges, "violencia de género"

2.3 Àmbits de la Violència contra la dona

Segons l'article 5 del document 005/2008 del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya:

- ~ **Àmbit de la parella:** Consisteix en la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge, o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- ~ **Àmbit laboral:** Consisteix en la violència física, sexual o psicològica que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral, o fora del centre de treball i de l'horari laboral si té relació amb la feina, i que pot adoptar dues tipologies:
  - Assetjament per raó de sexe: el constitueix un comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
  - Assetjament sexual: el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
- ~ **Àmbit familiar:** Consisteix en la violència física, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i les menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. No s'hi inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella, definida en l'apartat primer.
- ~ **Qualsevol altra forma similar** que lesionin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.
- ~ **Àmbit social o comunitari:** comprèn les manifestacions següents:

- Agressions sexuals: Consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat. Està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
- Assetjament sexual.
- Tràfic i explotació sexual de dones i nenes.
- Mutilació genital femenina o risc de patir-la: Inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o hi produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.
- Matrimonis forçats.
- Violència derivada de conflictes armats: Inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com ara: l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
- Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones, com ara els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.

2.4 Factors de risc de patir violència de gènere ¹

Causes profundes i factors de risc de moltes formes de violència són les mateixes, a més un tipus de violència pot contribuir a un altre.

- ~ Haver estat víctima de maltractaments en la infància.
- ~ Haver estat sotmès a disciplina severa paternal.
- ~ Falta de vigilància i supervisió adequades durant la infància.
- ~ Haver estat testimoni de violència familiar.
- ~ Exposició a violència parental.
- ~ Un nivell d'instrucció baix.
- ~ Consum de drogues i alcohol.

- ~ Ludopatía.
- ~ Accés a les armes de foc.
- ~ Existència de normes que promoguin la violència com a mètode de resoldre conflictes.
- ~ Nivell d'instrucció baix en la dona.
- ~ Falta d'accés al treball.
- ~ Desigualtat de gènere.
- ~ Falta de drets de la dona.

2.5 Conseqüències en les víctimes ²

- ~ **Físiques:** Bslaus, rascades, ferides, trancament d'os, trastorn de la son, fibromiàlgia, pèrdua de memòria, discapacitat adquirida, mort, etc.
- ~ **Psicològiques:** Trastorns mentals, depressió, insomni, fatiga, trastorns de la conducta alimentària, pensaments suicides, autolesions, síndrome d'Estocolm, etc.
- ~ **Sexuals i reproductives:** Embaràs no desitjat, embaràs d'alt risc, avortaments espontanis, trastorns menstruals, pèrdua desig sexual, anèmia, major mortalitat materna, etc.
- ~ **Socials:** Aïllament social, pèrdua d'amics, pèrdua de feina, disminució de dies de vida saludable, etc.

2.6 Cicle de la Violència (Leonore Walker³, 1989)

1. Etapa de augment de la tensió o “Acumulació de la tensió”

Augmenten els conflicte en la parella. La dona veu com la seva parella cada cop és més susceptible, tenen contactes violents principalment

Fig 2: Google imatges, “Leonore Walker”

^{1 i 2} Segons el “Manual de prevenció de la violència de gènere en extranjeras: buenas prácticas” de l'autora María Paz García Bueno i editat per la “Confederación Nacional de Mujeres en Igualdad”.

³ Va nèixer el 3 d'octubre de 1942 a Nova York. És una psicòloga nord-americana experta en violència domèstica. Ha treballat durant anys amb dones que n'han patit i ha aconseguit donar respostes a través de la seva experiència i les seves teories.

amb objectes, i busca conflictes amb tot. La dona pot manejar-ho de diferents maneres, ja que creu que té un cert grau de control sobre ell, generalment intenta calmar a l'agressor a través de l'utilització de tècniques que previament han resultat ser eficaços, pot ser condescendent, i pot anticipar cada capritx, o pot evitar-lo. Intenta que l'agressor no s'enfadi més, pel que, en certa manera, accepta els abusos i els excusa minimitzant les agressions ja que sap que podrien haver estat majors. Són comportaments que només els realitzen en privat ja que no són acceptats, i per ells tenen por que els puguin abandonar, per això es tornen més opresors, gelosos i possessius, creient que la seva brutalitat les mantindrà presoneres.

2. L'incident agut de l'agressió o "Esclat de la violència"

És l'etapa més greu. Es caracteritza per una descàrrega incontrolable de les tensions que s'han anat acumulant a la fase 1.

L'agressor i la dona agredida accepten completament el fet de que la seva ira està fora de control. Encara que ell pot començar per justificar-se a sí mateix pel seu comportament, l'agressor acaba sense comprendre el que ha passat. La seva ràbia és tant gran que cega el seu control sobre el seu comportament.

Ell comença per voler ensenyar-li una lliçó a la seva dona, sense cap intenció de causar-li cap dany en particular i s'atura quan sent que ella ha après la lliçó. Quan els agressors descriuen aquests incidents, se centren en justificar el seu comportament.

La dona està aniosa, deprimida i es quiexa d'altres símptomes psicofisiològics, com insomni, pèrdua de gana o el contrari, dormir i menjar en excés, fatiga constant, mal de cap important per tensió, enfermetats estomacals, alta tensió arterial, reaccions al·lèrgiques a la pell, i palpitations al cor.

L'única opció de la dona és trobar un lloc segur per amagar-se. La majoria de les dones agredides no busquen ajuda durant aquest període, a no ser que estiguin greument ferides i necessitin intervenció mèdica immediata.

Un cop recuperades aquestes dones, tornen a casa seva amb l'home que li ha provocat les ferides, poden passar varis dies aïllades abans de buscar ajuda.

3. "Lluna de mel"

Es caracteritza per un comportament extremadament carinyós, amable i d'arrepentiment per part de l'agressor i intenta compensar a la víctima.

Suplica que el perdoni i li promet que no ho farà mai més. L'agressor, de veritat, creu que mai més li farà mal a la dona que estima, creu que pot controlar-se per sí mateix d'ara en endavant. També creu que li ha ensenyat a ella la lliçó, ja que l'agressor creu que és ella qui li provoca la ira i la violència.

Començarà accions amb el propòsit de demostrar la seva sinceritat, deixarà de beure, de veure altres dones, o de quelcom que afecti al seu estat intern d'ansietat. És durant aquesta fase que la dona té una visió del seu somni original i meravellós de l'amor, ja que el seu comportament és carinyós i atent com el primer nòvio. El comportament d'ell és reforçat per quedar-se en aquesta relació. Fins i tot en les seves súpliques hi han amenaces de que ell destruirà la seva vida si ella no el perdona.

Les dones agredides perceben la desesperació, solitud i allunyament de la societat de la seva parella, pel que decideixen continuar la relació creient que serà així i no es repetirà el seu comportament agressiu.

Després de la "Lluna de Mel", es tornarà a la fase 1, que la seguirà la fase 2 de l'esclat de la violència i després a la 3, ja que es convertirà en un procés cíclic. Poc a poc, l'última fase s'anirà reduint i les agresions seran cada cop més violentes. Després de varies repeticions d'aquest cicle, la fase d' "arrepentiment" arribarà a desaparèixer, passant de l'"Acumulació de la tensió" a l'"Esclat" de manera immediata.

Si ella ja ha passat a través de varis cicles, el coneixement de que la seva seguretat física i psicològica és un somni temporal, augmentarà el seu odi cap a si mateixa i la seva vergonya.

La seva autoimatge es distorsiona a mesura que és conscient de que només està en una relació violenta pels breus períodes de la fase tres.

2.7 Marc històric evolutiu fins el 2013 ⁴

La violència contra la dona ha estat la clau del domini masculí i el manteniment de privilegis, fundaments en la religió, en les tradicions i en les normes socials de convivència, que han portat a la dona a un simple objecte al servei de l'home.

---

⁴ Informació del marc històric evolutiu de la Tesis Doctoral de "Violencia contra la mujer: marco histórico evolutivo y predicción del nivel de riesgo" de Jorge Zurita Bayona de la Universitat Autònoma de Madrid, Facultat de Psicologia.

Es podria dir que les desigualtats entre l'home i la dona van aparèixer al **Gènesi** amb la maledicció bíblica a Eva per haver intentat adquirir coneixements menjant de "l'arbre prohibit" al dir que multiplicaria en gran quantitat el dolor del seu embaràs; donaria a llum amb dolor; el seu desig seria pel seu home, i ell la tindria sota el seu domini. Així doncs el Gènesi es va convertir en el reconeixament dels drets pels homes i qualsevol reconeixament dels drets per a les dones anava en contra l'ordre de la creació.

A l'**antiguitat** neix la propietat privada i el sistema familiar es caracteritza per:

- ~ Un domini patern en el qual l'home no compartia ni els béns ni els fills amb la dona.
- ~ El cap de família és el pare, l'home.
- ~ La dona era inferior.
- ~ L'home podia divorciar-se quan volia, en canvi la dona no podia divorciar-se de l'home, i havia de respectar la màxima fidelitat a l'home.

A l'**Antic Egipte** la dona estava molt valorada per la societat, és per això que hi havia una certa igualtat entre homes i dones. La dona podia heretar i fer negocis.

A l'**Antiga Grècia** la dona estava sotmesa a l'home, només servia per tenir fills, cuidar de la casa i satisfer sexualment a l'home.

A l'**Esparta** el prestigi i la consideració de les dones no es valoraven, però intervenien en el procés social i econòmic.

A **Roma** la família estava sotmesa a l'obediència d'un home, el qual: era l'amo del patrimoni, tenia el dret de vida i de mort dels que estaven sota la seva autoritat.

L'**Alcorà** a partir del segle VI deia que els homes tenien autoritat sobre la dona i que si es rebelaven les deixessin soles, les abandonessin i les golpejessin. Però si obeïen que no es posessin més amb ella.

A l'**Edat Mitjana** les dones que estaven preses: compartien espai amb els homes; podien ser agredides sexualment pel guàrdia, ajudants o altres presos; podien ser obligades a treballar per la dona del guàrdia o en àmbits de la costura; i eren inferiors als homes pel problema del pagament de la presó, ja que aquest possibilitava l'accés a menjar, a la llum, al llit i a un abric dins la presó.

Després de l'aparició del Dret Romà, les dones tenien restringits els drets dins i fora l'àmbit familiar. Quedaven excluides d'assumptes públics i havien de ser representades per un home.

Al **segle XVII** els tribunals començaven a rebutjar l'extrema brutalitat i violència contra la dona. Però se li donava el dret a l'home de corregir a la seva dona.

El **12 de juny de 1776** en la “Declaració dels drets de Virgínia (EUA)” apareix per primer cop el concepte de “Drets humans”, però en aquesta Declaració s'exclueix a la dona.

El **21 de març de 1804** a França el “Còdig Civil Napoleònic” considera a la dona dèbil, inferior, menys intel·ligent que l'home i incapaç d'assumir llocs de responsabilitat. Tampoc pot dispondre dels seus béns personals d'abans del matrimoni sense l'autorització del seu home i no pot exercir cap professió sense l'autorització del seu home.

El **5 de febrer de 1948** l'Organització d'Estats Americans adopta la “Convenció Interamericana sobre concessió dels drets civils a la dona” la qual diu en l'article 1, que els Estats Americans han de donar a la dona els mateixos drets civils que a l'home.

El **17 de desembre de 1954** la Resolució 843 (IX) de l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre la “Condició de la dona en el dret privat: costums, lleis antigues i pràctiques que afecten a la dignitat de la dona com a ésser humà”, convida als Estats membres a suprimir costums, lleis antigues i pràctiques que, entre d'altres, permetin: assegurar a la dona una completa llibertat en l'elecció del seu home; eliminar la pràctica de posar preu a la novia; garantir a la vídua el dret a cuidar dels seus fills i la llibertat de casar-se de nou; i eliminar el matrimoni de les nenes i la pràctica d'esposalles de les joves abans de l'edat núbil.

El **1976** van aparèixer les primeres cases d'acollida a Berlín i a Colonia. Facilitaven refugi a les víctimes i oferien assessorament jurídic bàsic.

El **1979** a Xina s'instaura la política del fill únic, d'aquesta manera les parelles que decidien tenir només un fill obtenien beneficis. Però si tenien més fills podien posar-los multes i perdre determinats drets assistencials. Hi havia molts de casos en què interrompien l'embaràs quan sabien que el seu primer fill seria una nena, ja que se la considera com “una càrrega”.

El **23 de febrer de 1994** la Resolució 48/104 de l'Assemblea general de les Nacions Unides, que proclama la “Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona” indica, a l'article 2.a, que la violència contra la dona abarca: la violència física, sexual, psicològica que es produeix a la família, incloent el maltractament, abús sexual de les nenes a la llar, la

violència relacionada amb l'aptitud, la violació pel marit, la mutilació genital femenina i altres pràctiques tradicionals nocives per a la dona, els actes de violència perpetrats per altres membres de la família i la violència relacionada amb l'explotació. Per tant, reconeix que la violència contra la dona és una violació dels drets humans i una forma de discriminació cap a la dona.

Del 4 al 15 de setembre de 1995, se celebra a Beijing la “Quarta Conferència Mundial sobre la Dona”. A “l'Informe de la Quarta Conferència” s'identifiquen dotze àrees d'especial preocupació que es consideren que representen els principals obstacles per a l'avenç de la dona i que exigeix l'adopció de mesures concretes per part dels governs i la societat civil. Aquestes àrees són: la dona i la pobresa; l'educació i la capacitat de la dona; la dona i la salut; la violència contra la dona; la dona i els conflictes armats; la dona i l'economia; la participació de la dona en el poder i l'adopció de decisions; els mecanismes institucionals per l'avenç de la dona; els drets humans de la dona; la dona i els medis de comunicació; la dona i el medi ambient; i la nena.

En aquesta conferència es reconeix que la violència contra la dona és un obstacle per a la igualtat, el desenvolupament i la pau entre pobles, que impedeix que les dones disfrutin dels seus drets humans i llibertats fundamentals. Senyalant uns objectius estratègics per prevenir i eliminar la violència contra la dona.

El 3 d'octubre de 2002 l'Organització Mundial de la Salut publica el “primer Informe mundial sobre la violència i la salut” on es reconeix que el comportament violent a la parella queda més ocult en la mirada pública que en altres tipus de manifestacions violentes. Indicant que la violència sexista constitueix una de les principals causes de mort i lesions no mortals en tot el món, amb grans repercussions al sistema de salut pública.

El 19 d'abril del 2005 la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides aprova la Resolució 2005/42 sobre “integració dels drets humans de les dones en tot el sistema de les Nacions Unides”. Manifestant que per arribar a la igualtat de l'home i la dona és precís garantir que a totes les activitats de les Nacions Unides, incloent-hi les conferències, períodes extraordinaris de sessions i reunions a la “Cumbre de la Organización”, “s'incorporin els drets humans de la dona”.

El 6 de febrer de 2006 la resolució P6_TA(2006)0038 del Parlament Europeu sobre la “situació actual de la lluita contra la violència exercida contra les dones i futures accions”,

recomana entre altres mesures: que es consideri la violència exercida contra les dones com una violació dels drets humans que reflexa les desigualtats existents en la nostra societat en les relacions de poder entre els gèneres; que es tracti com un fenomen estructural i un obstacle crucial als esforços destinats a posar fi a les desigualtats entre homes i dones; que s'adopti una actitud de tolerància zero respecte a totes les formes d'aquest tipus de violència.

El 16 de gener del 2009 es tanquen totes les escoles femenines de la Vall del Swat (Pakistan), després que els talibans emitissin un decret religiós prohibint l'educació de les dones. Des de llavors s'han cremat i destruït quasi mil escoles per nenes. També s'ha amenaçat a mort a les mestres, i algunes profesores han estat executades per desobeir als talibans i continuar donant classes a les nenes.

El 24 de març del 2009 el Parlament Europeu aprova la Resolució 2008/2071(INI) sobre la “lluita contra la mutilació genital femenina practicada a la UE”

El 7 de març del 2011 el Consell de l'Unió Europea en el seu informe 7370/11 adopta el segon “Pacte Europeu per la Igualtat de Gènere per al període 2011-2020” al qual es reitera el compromís de la Unió Europea per reduir les desigualtats entre homes i dones en els llocs de treball, educació i protecció social, així com promoure un major equilibri entre la vida laboral i la vida privada de les dones. Aquest nou Pacte convida als Estats membres i de la Unió que adoptin mesures destinades a: eliminar els estereotips de gènere, garantir la mateixa retribució pel mateix treball i fomentar la igualtat de participació de les dones en processos de decisió; millorar l'oferta de serveis de guardaria assequibles i d'alta qualitat i promoure modalitats de treball flexibles; i finalment impulsar el treball tant en les dones com en els homes.

Del 4 al 15 de març del 2013 se celebra a Nova York, a la Seu de Nacions Unides el 57è període de sessions de la “Comissió de la Condició Jurídica i Social de la Dona”. El tema principal de la Comissió, aquest període de sessions és el de “l'eliminació i prevenció de totes les formes de la violència contra la dona i la nena”. Les seves conclusions es recullen en un document que es divideix en quatre seccions: desenvolupament de marcs jurídics i polítics; prevenció de la violència contra la dona a través de la lluita contra les seves causes estructurals i els seus factors de risc; enfortir els serveis multisectorials, programes i respostes a la violència contra la dona; millora en les dades.

3. LLEI INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere va ser aprovada a Espanya el desembre del 2004.

Segons “El periódico feminista: Mujeres en Red”⁵ el plantejament de la necessitat de la Llei Integral contra la violència de gènere apareix als anys 1998 i 1999 amb les organitzacions de dones que treballaven en l'estudi de la violència de gènere i l'atenció a les víctimes.

Una Llei Integral és interessant en dos aspectes fundamentals:

- Regular les mesures contra la violència per la Llei Orgànica significa que convertim el viure sense violència en un dret de les dones que l'Estat té l'obligació de complir. Per tant, les persones tenen dret a ser educades en igualtat, i qui actuï en contra d'aquest dret serà castigat. Les dones tenen dret a la seva recuperació i a ser acollides adequadament, tenen dret a les ajudes econòmiques que regula la llei, tenen dret a l'atenció adequada i especialitza per part dels policies, jutges, personal sanitari, etc...
- És íntegra, és a dir, afecta a tots els àmbits que tenen a veure amb la violència de gènere, des de la prevenció fins a la protecció, atenció sanitària, social, laboral, etc. A més a més permet la coordinació judicial.

José María Aznar en la campanya electoral del 2000 es va comprometre amb la Plataforma de Dones Artistes a posar en marxa una Llei Integral en cas d'arribar a governar.

El PSOE també es va manifestar en el mateix sentit i va presentar una proposta demanant al Govern que es portés a la Cambra una iniciativa legislativa en compliment d'aquest compromís comú. Un cop rebutjada la proposta, van iniciar l'elaboració d'una Proposició de **Llei Integral contra la violència de gènere**, en la que van participar experts en l'àmbit jurídic (penal, civil, processal, laboral), així com en el sanitari i educatiu, també va comptar amb l'ajuda dels qui portaven anys lluitant contra la violència de gènere.

També van presentar una proposició que no pertanyia a la llei, que demanava la creació d'una **Delegació del Govern** contra la violència de gènere, amb categoria de Secretaria d'Estat. Aquesta proposta també va ser rebutjada.

---

⁵ <http://www.mujaeresenred.net/spip.php?article1315>

Aquestes dos iniciatives del PSOE són importants perquè van portar el problema de la violència contra les dones al major nivell, tant administratiu com en els drets.

El Grup Socialista va presentar al Congrés dels Diputats la seva Proposició de la Llei Orgànica Integral contra la violència de gènere, registrada el desembre del 2001.

Segons el document número 1/2004 de la Llei orgànica del Portal Jurídic de Catalunya⁶, els últims anys s'han produït en el dret espanyol avenços legislatius en la lluita contra la violència de gènere, com per exemple i entre d'altres la Llei orgànica 11/2003 de mesures concretes en seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social dels estrangers.

La Llei respon a les recomenacions dels organismes internacionals proporcionant una resposta global a la violència que s'exerceix sobre les dones. El seu àmbit engloba tant els aspectes preventius, educatius, socials, assistencials i d'atenció posterior a les víctimes, com la normativa civil que incideix en l'àmbit familiar o de convivència, on principalment es produeixen les agressions, així com el principi de subsidiarietat en les administracions públiques. La llei enfoca a la violència de gènere d'una manera integral i multidisciplinària, començant pel procés de socialització i l'educació.

Aquesta s'estructura en un títol preliminar, cinc títols, vint disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i set disposicions finals.

L'objecte de la Llei, tal com diu l'article 1, és:

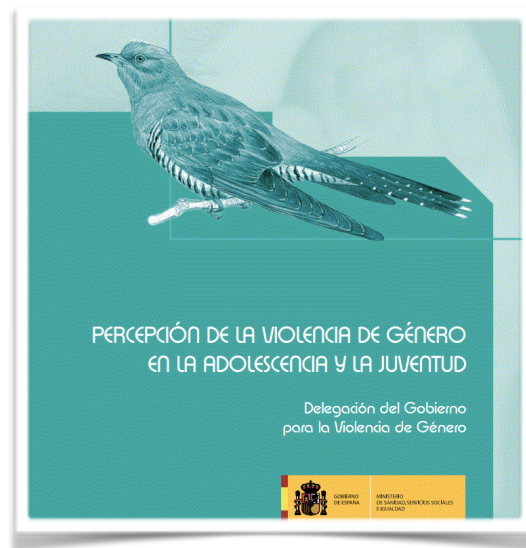
- Actuar contra la violència que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, exerceixen sobre aquestes, els qui siguin o hagin estat els seus cònjuges, o els qui estiguin o hagin estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència.
- Establir mesures de protecció integral, la finalitat de les quals és prevenir, sancionar i erradicar aquesta violència. I prestar assistència a les dones, als seus fills menors i als menors subjectes a la seva tutela, o guarda i custòdia, víctimes d'aquesta violència.
- La violència de gènere a què es refereix aquesta Llei comprèn qualsevol acte de violència física i psicològica, incloses les agressions a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat.

---

⁶ http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=556001

4. ESTUDI DE LA PERCEPCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE EN L'ADOLESCÈNCIA I LA JOVENTUT

Aquest estudi realitzat l'any 2013 pel Govern d'Espanya, concretament pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, la Secretaria d'Estat de Serveis Socials i Igualtat i la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere. Recull els resultats de l'anàlisi de l'Enquesta de Percepció Social de la Violència de Gènere per l'adolescència i la joventut realitzada a una mostra de 2.457 persones d'ambdós sexes, representativa de la població resident a Espanya d'entre 15 i 29 anys.

Fig 3: Google imatges, “estudio de la percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud”

Aquest estudi analitza en l'adolescència i la joventut d'Espanya actualment:

1. La percepció de la igualtat de gènere existent.
2. El rebuig o tolerància a qualsevol tipus de violència de gènere.
3. La conservació de diferents estereotips sobre víctimes i agressors.
4. El coneixement i la valoració dels diferents recursos que existeixen per combatir-la.
5. El coneixement del lloc on anar per fer una denúncia per maltractament.
6. Les raons que s'atribueixen a la víctima per no denunciar al seu maltractador.
7. Es comparen les percepcions dels joves i adolescents amb les de la població general.

S'han analitzat els punts anteriors a través d'enquestes el·laborades pel CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas).

4.1 Estudi propi al Pla de l'Estany

Em centraré en el capítol 2: percepció sobre l'abast del maltractament i les actituds davant d'aquest. Per tant el meu treball es basarà en aquest capítol i tema. A l'estudi realitzat a Espanya, en aquest capítol es comença analitzant la percepció que existeix sobre l'abast del maltractament per passar després a estudiar el grau de tolerància que existeix amb la violència de gènere.

El meu treball es basarà en la comparació de l'estudi realitzat a Espanya amb el que jo he realitzat al Pla de l'Estany. Per tant, compararé la percepció dels joves sobre l'abast del maltractament i les actituds davant d'aquest, entre els adolescents d'Espanya i els del Pla de l'Estany.

Per poder fer aquest treball he el·laborat una enquesta pròpia. A cada apartat de l'estudi realitzat a Espanya, s'esmenta amb quin estudi del CIS l'han realitzat. Em vaig fixar en què el capítol 2 el van el·laborar a través del l'estudi 2992⁷ del CIS. Per tant mirant els resultats de cada apartat del capítol i sabent que era l'estudi 2992 vaig el·laborar la meua enquesta.

4.1.1 Enquesta pròpia.

Com que vaig decidir fer aquest treball a finals de maig i principis de juny, vaig haver d'el·laborar l'enquesta bastant ràpid i vaig cometre algun error. A més a més les classes s'acabaven i no vaig poder passar-la a tots els alumnes que tenia pensat, ja que la vaig passar en paper. Per tant per saber els resultats i les estadístiques vaig el·laborar un formulari de google i vaig entrar enquesta per enquesta al formulari. L'enquesta consta de 4 pàgines, en la qual a la primera pàgina es pregunten dades dels alumnes. De 400 enquestes que tenia pensat passar, finalment la van fer 258 alumnes:

- INS Pere Alsius i Torrent: 4t Eso, 1r i 2n de Batxillerat.

---

⁷ Annex: estudi 2992 CIS.

- INS Josep Brugulat: 4t Eso i 1r de Batxillerat.
- INS Pla de l'Estany: 2n de Batxillerat.

Enquesta:

**Enquesta per a l'estudi de la percepció de la violència
masclista en els estudiants del Pla de l'Estany**

● **En cada cas escriu o encercla la resposta:**

1. Sexe:

2. Edat:

3. Situació de convivència: (encercla la resposta)

- *Sol/a*
- *Amb parella*
- *Amb la família d'origen*
- *Altres*

4. Estudis cursats:

5. Estatus socioeconòmic familiar: (encercla la resposta)

- *Classe alta/mitjana-alta*
- *Noves classes mitjanes*
- *Antigues classes mitjanes*
- *Obrers qualificats*
- *Obrers no qualificats*

6. Nacionalitat: (encercla la resposta)

- *Española*
- *Estrangera o doble*

7. Tipus d'hàbitat (encercla la resposta i indica poble/ciutat):

- *Rural*
- *Urbà*

8. Tens parella estable? Si / No

9. Situació de les dones a España en general. Com classificaries les desigualtats que actualment existeixen entre homes i dones al nostre país: (encercla la resposta)

- *Molt grans*
- *Bastant grans*
- *Petites*
- *Quasi inexistentes*
- *N.S*
- *N.C*

10. Com creus que és actualment la situació de les dones a España en comparació amb la dels homes en els següents aspectes? (encercla la resposta en cada grup)

- Els salaris: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- Les possibilitats d'ascens en el treball: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- Les oportunitats per trobar feina: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- L'estabilitat en el lloc de treball: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- L'accés a l'educació: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- L'accés a llocs de responsabilitat en l'empresa: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- La possibilitat de compaginar la vida laboral i familiar: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*
- L'accés a llocs de responsabilitat política: *Millor / igual / pitjor / N.S / N.C*

11. Com consideres aquestes situacions i comportaments que poden produir-se en les relacions de parella entre homes i dones? (encercla la resposta en cada grup)

- **Mantenir constants discussions:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Insultar o despreciar a la parella:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Controlar els horaris de la parella:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Impedir a la parella que vegi a la seva família i/o amistats:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Cridar als fills i filles:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Amençar verbalment:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Empentar i/o colpejar quan s'enfaden:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **No permetre que la parella treballi o estudiï:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Dir-li les coses que pot o no fer:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Davant els fills dir coses que deixin malament a l'altre:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*
- **Obligar a mantenir relacions sexuals:** *Algo inevitable / Acceptable en algunes circumstancies / Totalment inacceptable / N.S/ N.C*

12. Com creus que és el maltractament en cada grup? (encercla la resposta en cada grup)

- Els homes: *Molt estès / Bastant estès / Poc estès / Gens estès / N.S / N.C*
- Les dones: *Molt estès / Bastant estès / Poc estès / Gens estès / N.S / N.C*
- Els/les nens/es: *Molt estès / Bastant estès / Poc estès / Gens estès / N.S / N.C*
- Els/les avis/àvies: *Molt estès / Bastant estès / Poc estès / Gens estès / N.S / N.C*

13. Com creus que és la violència exercida per un home envers la seva dona, ex-dona, parella o ex-parella: (encercla la resposta)

- *Algo inevitable que sempre ha existit*
- *Acceptable en algunes circumstàncies*
- *Totalment inacceptable*
- *N.S*
- *N.C*

14. Cada cop s'escolta amb més freqüència notícies sobre agressions, maltractament i assassinats de dones per part de la seva parella. Creus que això es deu a que en els últims temps ha augmentat la violència contra la dona, o que es publiquen i surten a la llum més casos? (encercla la resposta)

- *Ha augmentat la violència contra la dona*
- *Surten a la llum més casos*
- *N.S.*
- *N.C*

15. Com consideres les següents formes de maltractament contra les dones? (encercla la resposta en cada grup)

- **Maltractament físic:** *Acceptable en algunes circumstàncies / Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei / Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei*
- **Maltractament verbal:** *Acceptable en algunes circumstàncies / Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei / Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei*
- **Forçar les relacions sexuals:** *Acceptable en algunes circumstàncies / Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei / Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei*
- **Amenaces verbals:** *Acceptable en algunes circumstàncies / Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei / Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei*
- **Restricció de la llibertat:** *Acceptable en algunes circumstàncies / Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei / Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei*

16. En cas de presenciar o conèixer alguna situació d'agressió o maltractament a una dona per part d'un home, què creus que faries? (encercla la resposta)

- Res
- S'enfrentaria a l'agresor
- Trucaria a la policia
- Cridaria l'atenció d'altres persones que poguessin ajudar
- N.S
- N.C

17. Estàs molt d'acord, bastant, poc o gens d'acord amb les següents afirmacions?

- Si les Administracions Públiques i els organismes dedicats a la violència de gènere uníessin esforços i recursos, aquests serien més eficaços: *Molt d'acord / Bastant d'acord / Poc d'acord / Gens d'acord*
- Les víctimes de maltractament reben millors serveis si aquests estan descentralitzats (que no depenguin tant del poder o de l'administració central): *Molt d'acord / Bastant d'acord / Poc d'acord / Gens d'acord*
- Els serveis públics haurien de coordinar-se per atendre millor a les víctimes: *Molt d'acord / Bastant d'acord / Poc d'acord / Gens d'acord*
- Hi ha suficients recursos però falta coordinació entre ells: *Molt d'acord / Bastant d'acord / Poc d'acord / Gens d'acord*

18. Coneixes o has sentit a parlar de la Llei Integral contra la Violència de Gènere?

- Sí
- No, es la primera notícia que tinc.
- N.C

19. Consideres que les campanyes de sensibilització contra la violència de gènere ajuden a concienciar a la societat en general sobre aquest problema?

- Sí
- No
- N.S
- N.C

20. Creus que aquestes campanyes de sensibilització ajuden a les víctimes a tenir consciència en la que es troben?

- Sí
- No
- N.S
- N.C

5. COMPARACIÓ DE L'ESTUDI REALITZAT A ESPANYA AMB EL DEL PLA DE L'ESTANY⁸

L'estudi realitzat a Espanya mostra els resultats per sexe, edat, situació de convivència, estudis cursats, nacionalitat i tipus d'hàbitat. Però en el meu treball els resultats es mostren només per sexe, és a dir, masculí i femení.

Abans però, faig una petita introducció fins la pregunta 9 de les dades dels alumnes, és a dir, de la mostra:

~ Sexe:

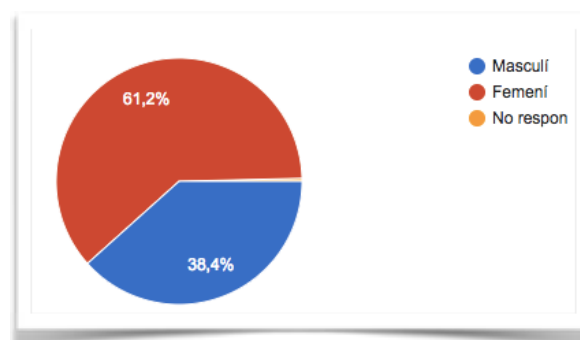

Fig 4: Font pròpia

~ Edat:

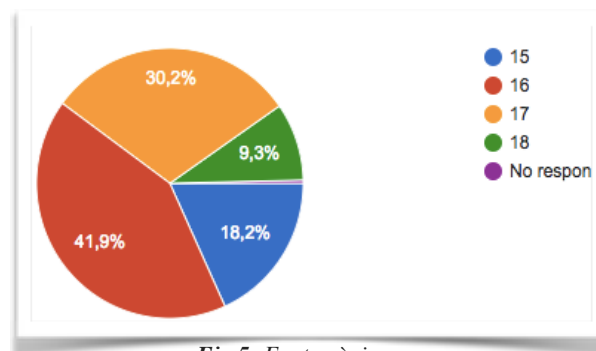

Fig 5: Font pròpia

~ Situació de convivència:

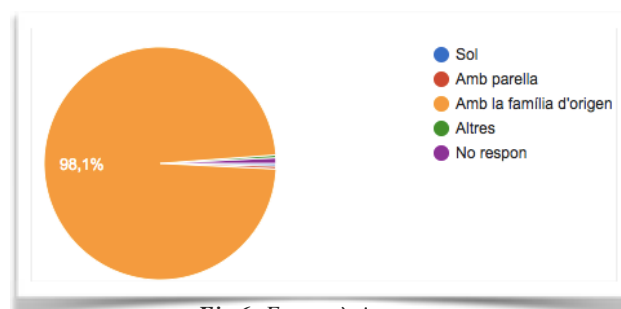
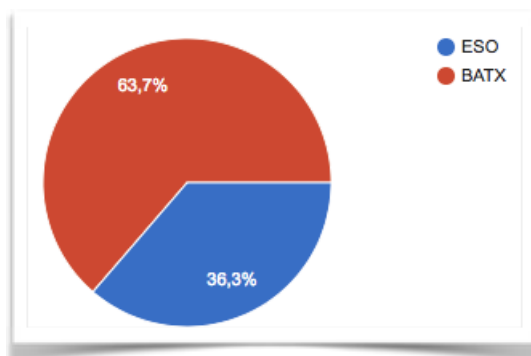

Fig 6: Font pròpia

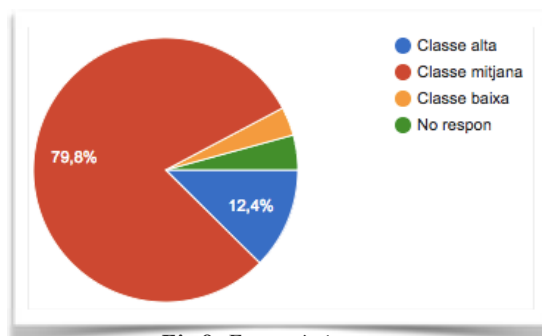
⁸ Només de la pregunta 12 a la 15 es comparen els dos estudis, la resta de gràfics mostren altres dades del Pla de l'Estany que no estan a l'estudi d'Espanya. Així tindrè més informació sobre la percepció de la Violència de Gènere dels adolescents del Pla de l'Estany.

~ **Estudis cursats:**

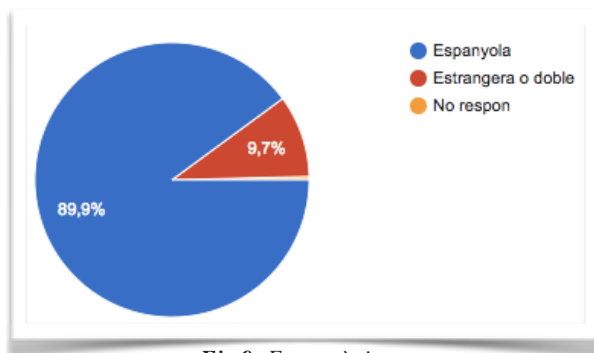
Fig 7: Font pròpia

~ **Estatus socioeconòmic familiar:**

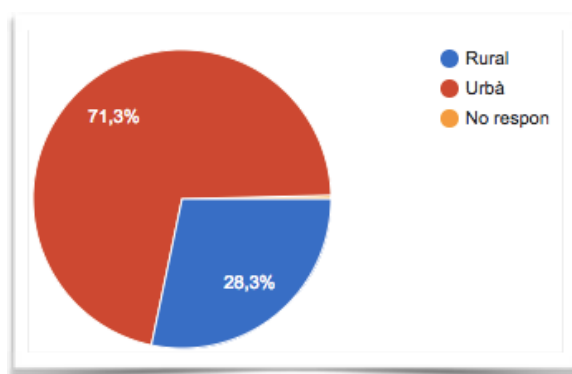
Fig 8: Font pròpia

~ **Nacionalitat:**

Fig 9: Font pròpia

~ **Tipus d'hàbitat:**

Fig 10: Font pròpia

~ **Tenen parella estable:**

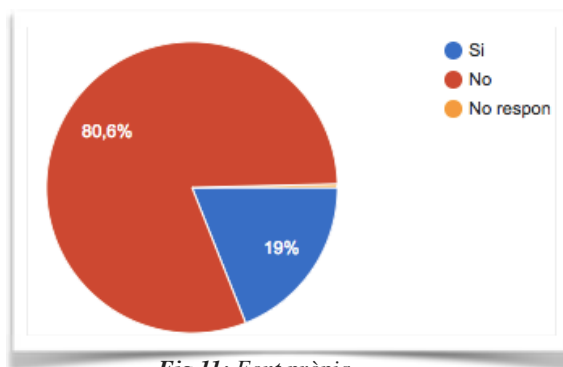

Fig 11: Font pròpia

~ **Pregunta 9 enquesta, corresponent a la pregunta 1 del CIS de l'estudi 2992. Situació de les dones a Espanya en general. Com classificaries les desigualtats que actualment existeixen entre homes i dones al nostre país?**

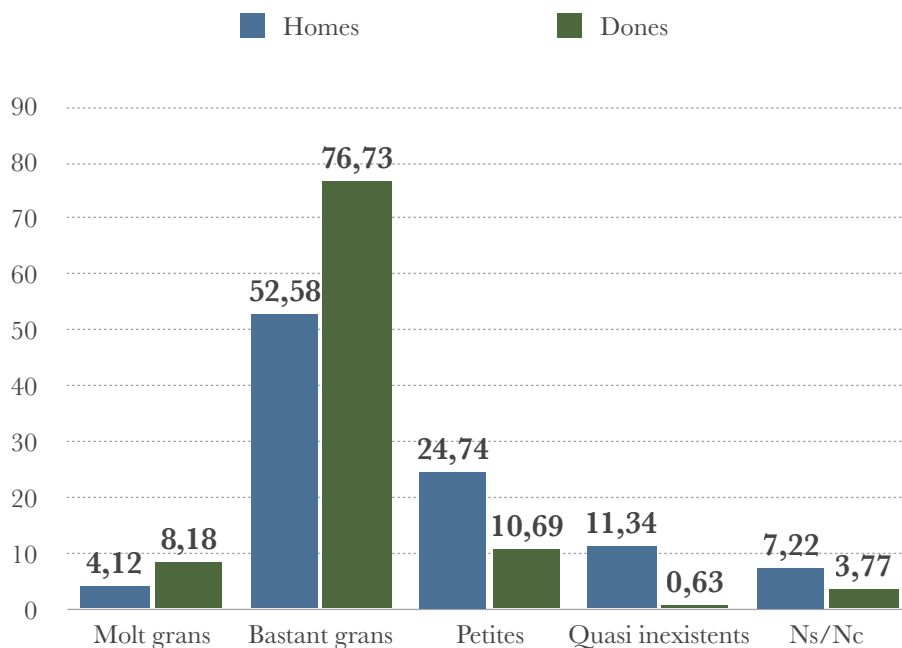

Fig 12: Font pròpia

Com es pot veure en el gràfic de dalt, les dones tenen un percentatge més elevat que els homes en “Molt grans” i “Bastant grans”. En canvi, a “Petites” i “Quasi inexistentes” és al revés, és a dir, els homes tenen un percentatge més elevat.

Per tant aquí ja es podria notar la tendència dels homes envers les dones: creuen que hi ha menys desigualtats que les dones.

~ **Pregunta 10** enquesta, corresponent a la pregunta 2 del CIS de l'estudi 1992. Com creus que és actualment la situació de les dones a Espanya en comparació amb la dels homes en els següents aspectes?

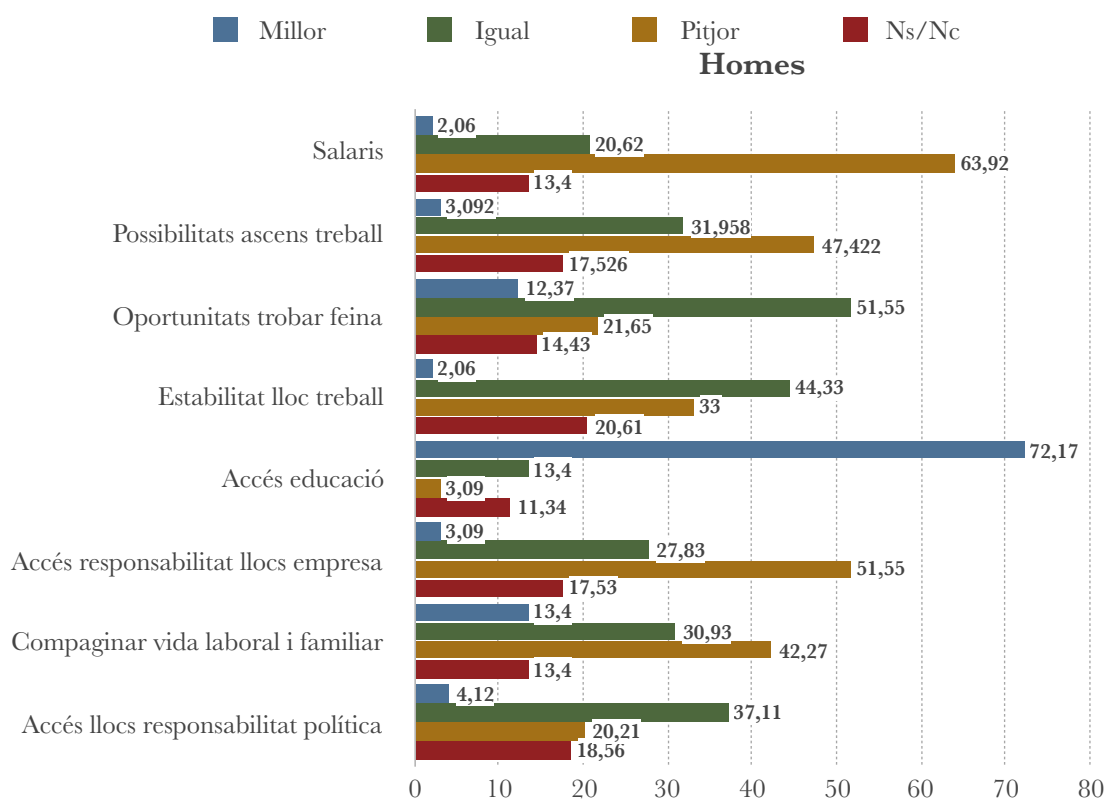

Fig 13: Font pròpia

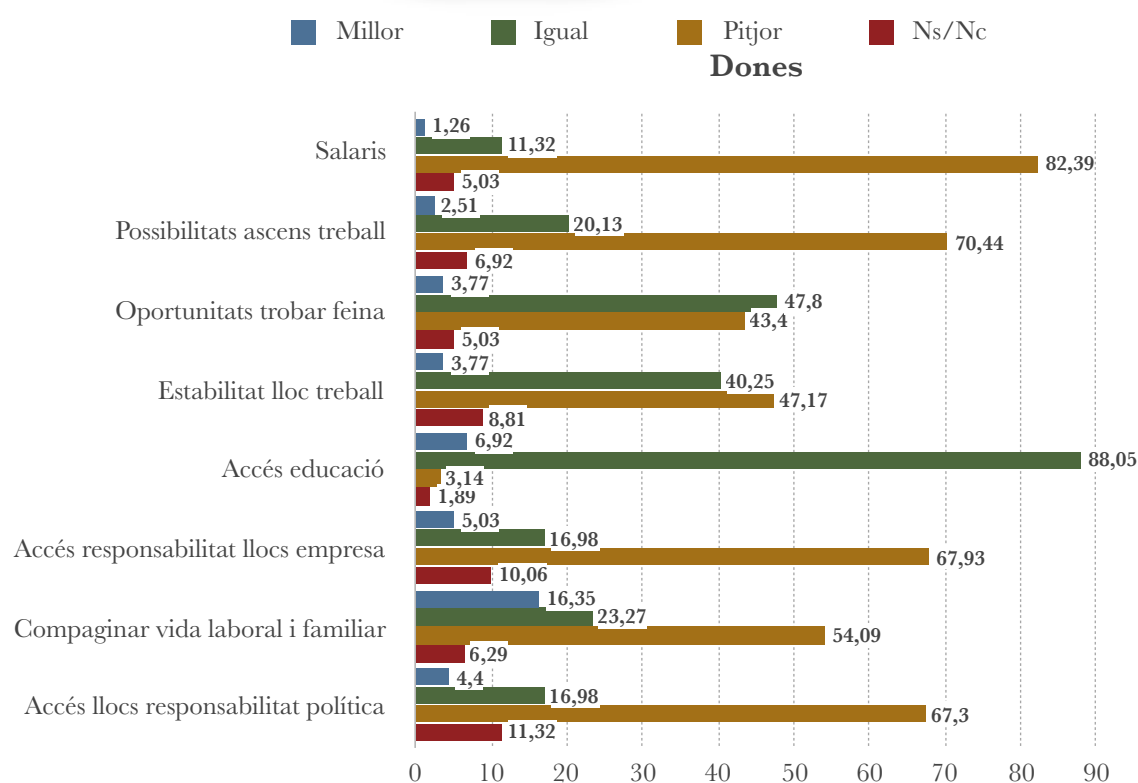

Fig 14: Font pròpia

Es podria dir que en els salaris és en l'únic àmbit en què homes i dones estarien bastant d'acord. En les possibilitats de la dona d'ascens al treball els dos sectors opinen que la situació és pitjor, tot i que hi ha un percentatge més elevat de dones (70'44%) que homes (47'42%). A l'hora de trobar feina la majoria dels dos sectors creuen que és igual, tot i que un 43'40% de dones opinen que és pitjor. En quan a l'estabilitat de la dona en el treball la majoria d'homes opinen que és igual (44'33%), en canvi les dones opinen que és pitjor (47'17%). Un 72'17% dels homes creuen que l'accès a l'educació és millor per les dones que pels homes, en canvi un 88'05% de les dones opinen que és igual. Pel que fa a l'accès a la responsabilitat de llocs d'empresa els dos sectors tornarien a estar d'acord ja que un 51'55% dels homes i un 67'93% de les dones creuen que és pitjor. Compaginar la vida laboral i la vida familiar resulta que és pitjor pels dos sectors, amb un 42'27% d'homes i un 54'09% de dones. Per últim, l'accés a llocs de responsabilitat política coincideixen que també és pitjor, amb un 40'21% d'homes i un 67'30% de dones, tot i que un 37'11% d'homes opinen que és igual.

~ **Pregunta 11 enquesta, corresponent a la pregunta 5 del CIS de l'estudi 1992 i gràfic 2.7 (pàg 58) de l'Estudi realitzat a Espanya. Grau de tolerància davant situacions i comportaments que puguin produir-se en l'àmbit de la parella.**

Estudi realitzat a Espanya:

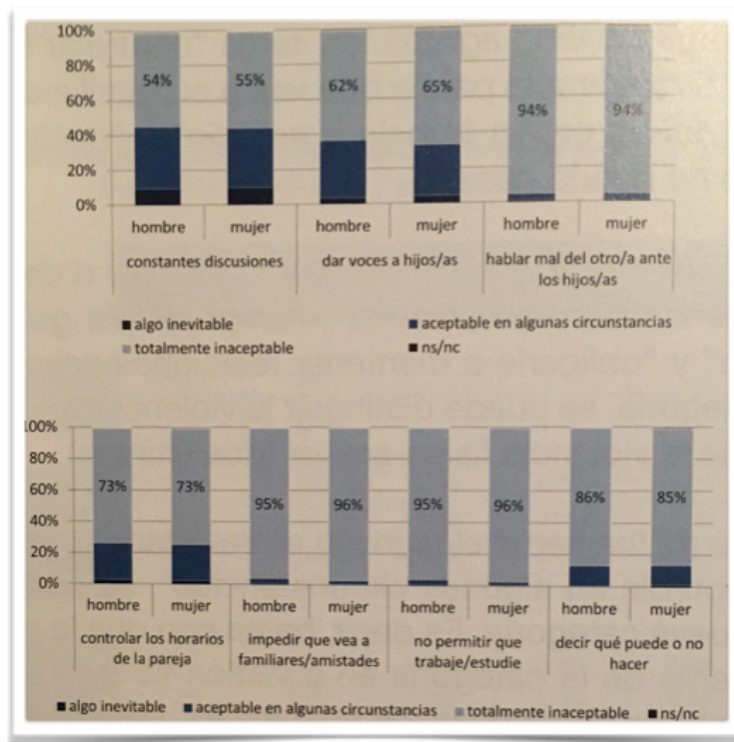

Fig 15: Llibre estudi "percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud"

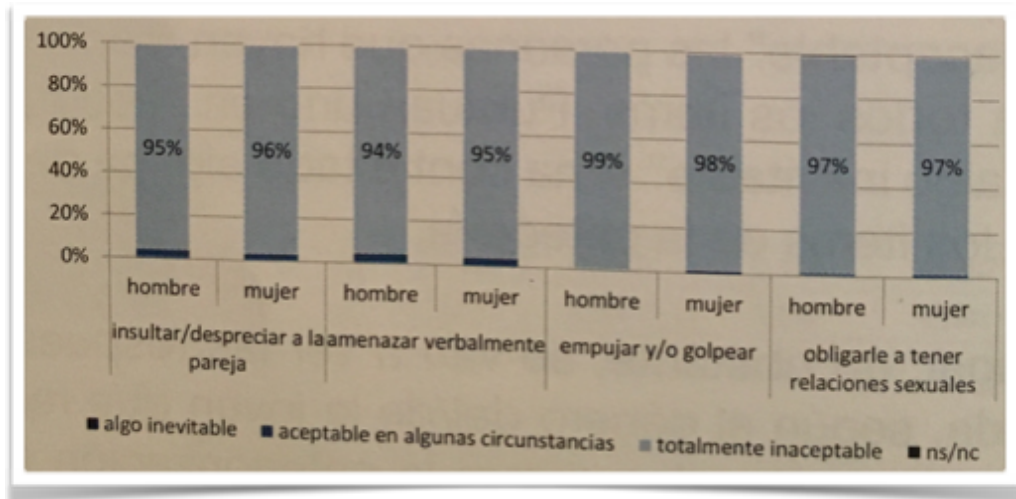

Fig 16: Llibre estudi “percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud”

Estudi Pla de l’Estany:

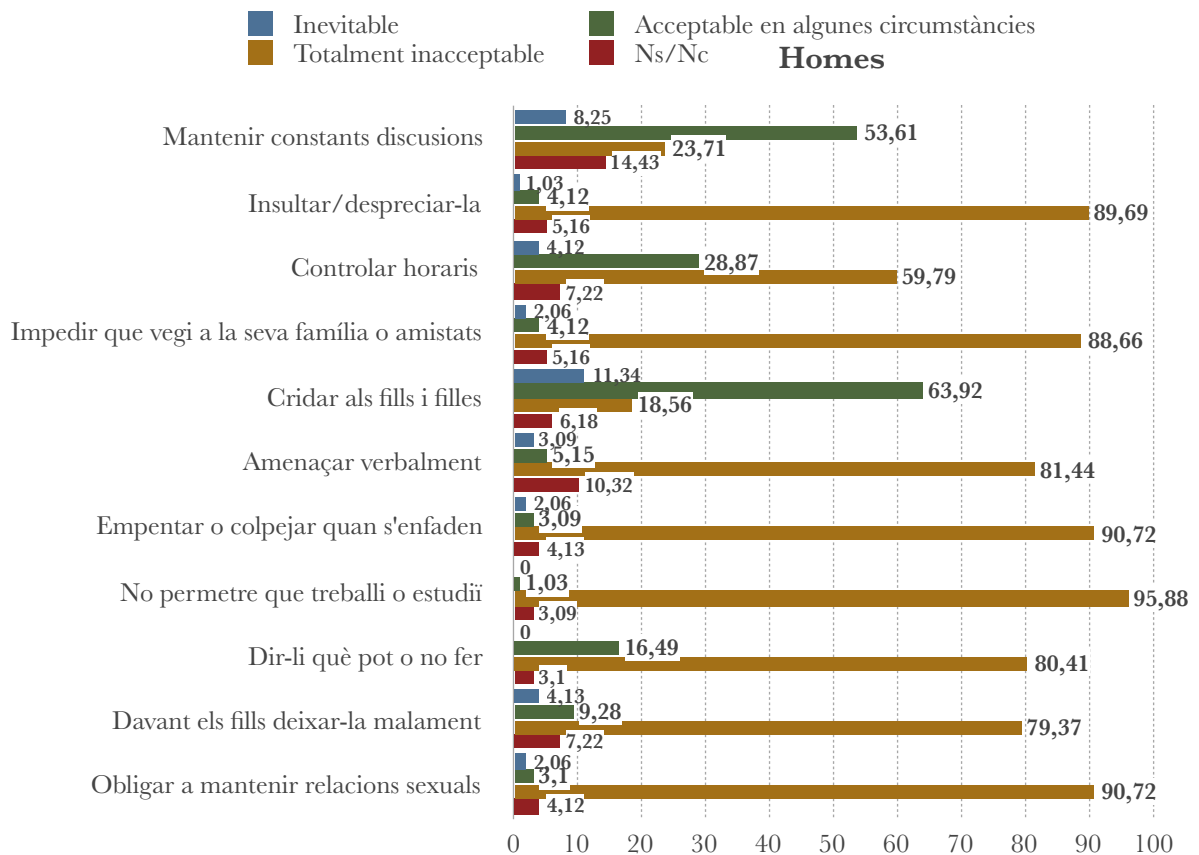

Fig 17: Font pròpia

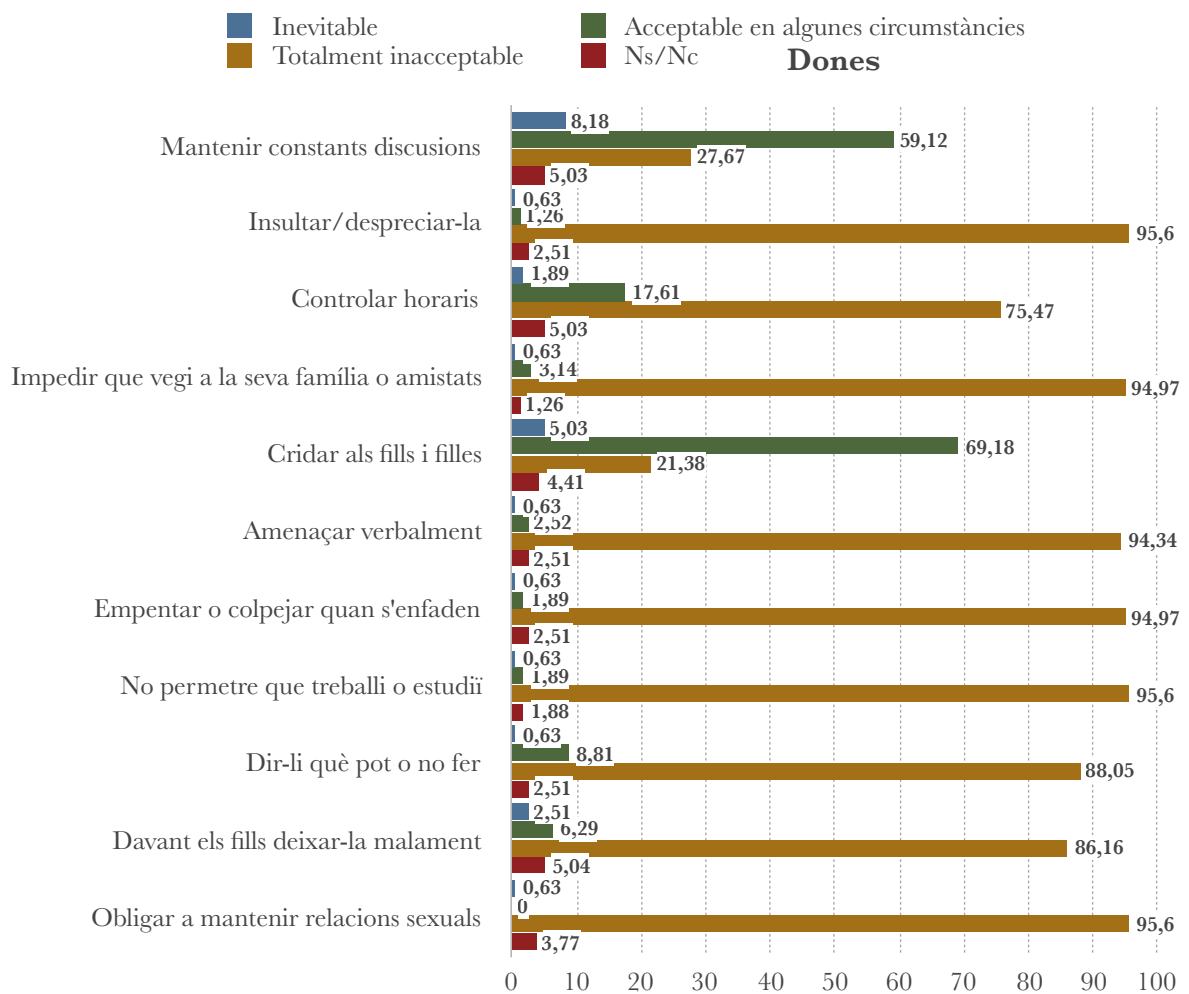

Fig 18: Font pròpia

Comparació:

Pel que fa a mantenir constants discussions, en l'estudi a Espanya aproximadament un 54% d'homes i un 53% de dones opinen que és totalment inacceptable, cosa que al Pla de l'Estany només un 23'71% d'homes i un 27'67% de dones creuen que és totalment inacceptable, en canvi un 53'61% d'homes i un 59'12% de dones opinen que és acceptable en algunes circumstàncies. Per tant, es podria dir que a Espanya la majoria creuen que és totalment inacceptable mantenir discussions, mentre que al Pla de l'Estany opinen que és acceptable en algunes circumstàncies.

Per altra banda, Espanya amb un 95% d'homes i un 96% de dones, i el Pla de l'Estany amb un 89'69% d'homes i 95'60% de dones, estan d'acord amb que insultar o menysprear a la parella és totalment inacceptable. Pel que fa a controlar els horaris, també creuen que és

totalment inacceptable, però en aquest cas Espanya amb un 73% d'homes i 73% també de dones, i el Pla de l'Estany amb un 59'79% d'homes i un 75'47% de dones.

Impedir veure als familiars o amistats és totalment inacceptable pels dos sectors. A Espanya amb un 95% d'homes i 96% de dones, mentre que al Pla de l'Estany amb un 88'6% d'homes i un 94'97% de dones.

En canvi cridar als fills per Espanya és totalment inacceptable amb un 62% d'homes i un 65% de dones. Però al Pla de l'Estany només un 18'56% d'homes i un 21'38% de dones opinen que és totalment inacceptable, per tant un 63'92% d'homes i un 69'18% de dones creuen que és acceptable en algunes circumstàncies, (podria ser perquè si els fills es porten malament doncs fer-los un crit de vegades els posa a to).

Amençar verbalment, tant Espanya com el Pla de l'Estany opinen que és totalment inacceptable. Espanya amb un 94% d'homes i un 95% de dones, i el Pla de l'Estany amb un 81'44% d'homes i un 94'34% de dones. Clarament colpejar o empenyar, i no permetre estudiar o treballar, superen el 90% en tots dos llocs.

Dir què pot i no pot fer, i deixar malament a la dona, Espanya i el Pla de l'Estany tornen a posar-se d'acord en que és totalment inacceptable, amb més d'un 80% en els dos llocs. Finalment obligar a tenir relacions sexuals, tornen a coincidir en que és totalment inacceptable i superen clarament el 90%.

~ **Pregunta 12 enquesta, corresponent a pregunta 6 del CIS de l'estudi 2992 i taula 2.1 (pàg 49) de l'estudi a Espanya. Percepció de que el maltractament està bastant o molt estès:**

Estudi Espanya:

	Hombres	Mujeres
Sexo		
Hombre	13,3%	85,1%
Mujer	13,6%	93,4%

Fig 19: Llibre estudi "percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud"

Estudi Pla de l'Estany:

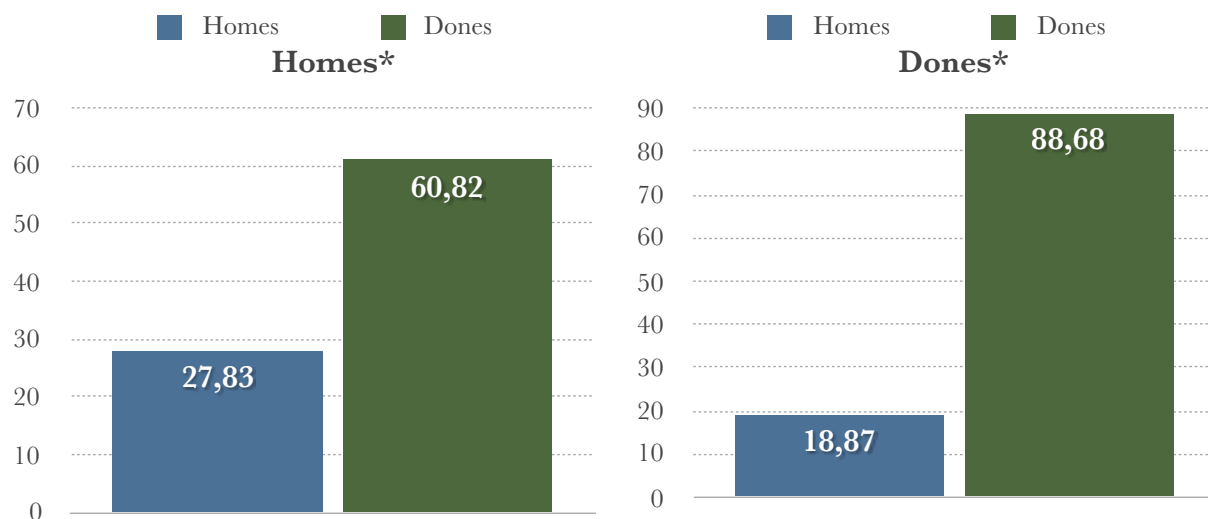

Fig 20: Font pròpia

*A l'esquerra el que opinen els homes sobre la violència contra els homes i contra les dones, a la dreta el que opinen les dones.

Comparació:

Començant per l'opinió dels homes del Pla de l'Estany, podem veure que un percentatge més elevat d'homes (27,83%), que a Espanya, opinen que el maltractament envers els homes està bastant o molt estès, mentre que a Espanya només ho opinen un 13'3%. Pel que fa al maltractament envers les dones, en aquest cas seria al revés, és a dir, un percentatge més elevat d'homes a Espanya (85'1%) i menys elevat al Pla de l'Estany (60'82%), opinen que està bastant o molt estès.

Finalment l'opinió de les dones concorda bastant, ja que al Pla de l'Estany un 18'87% i a Espanya un 13'6%, consideren bastant o molt estès el maltractament envers els homes. I pel que fa al maltractament envers les dones, un 88'68% al Pla de l'Estany i un 93'4% a Espanya, opinen que està molt o bastant estès.

~ **Pregunta 13 enquesta, relacionada amb la pregunta 7 del CIS i taula 2.3 (pàg 55) de l'estudi a Espanya. Grau de tolerància davant la violència de gènere:**

Estudi Espanya:

	Algo inevitable que siempre ha existido	Aceptable en algunas circunstancias	Totalmente inaceptable	NS/NC
Sexo**				
Hombre	4,5%	2,2%	92,3%	1,0%
Mujer	2,4%	1,1%	95,8%	0,7%

Fig 21: Llibre estudi "percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud"

Estudi Pla de l'Estany:

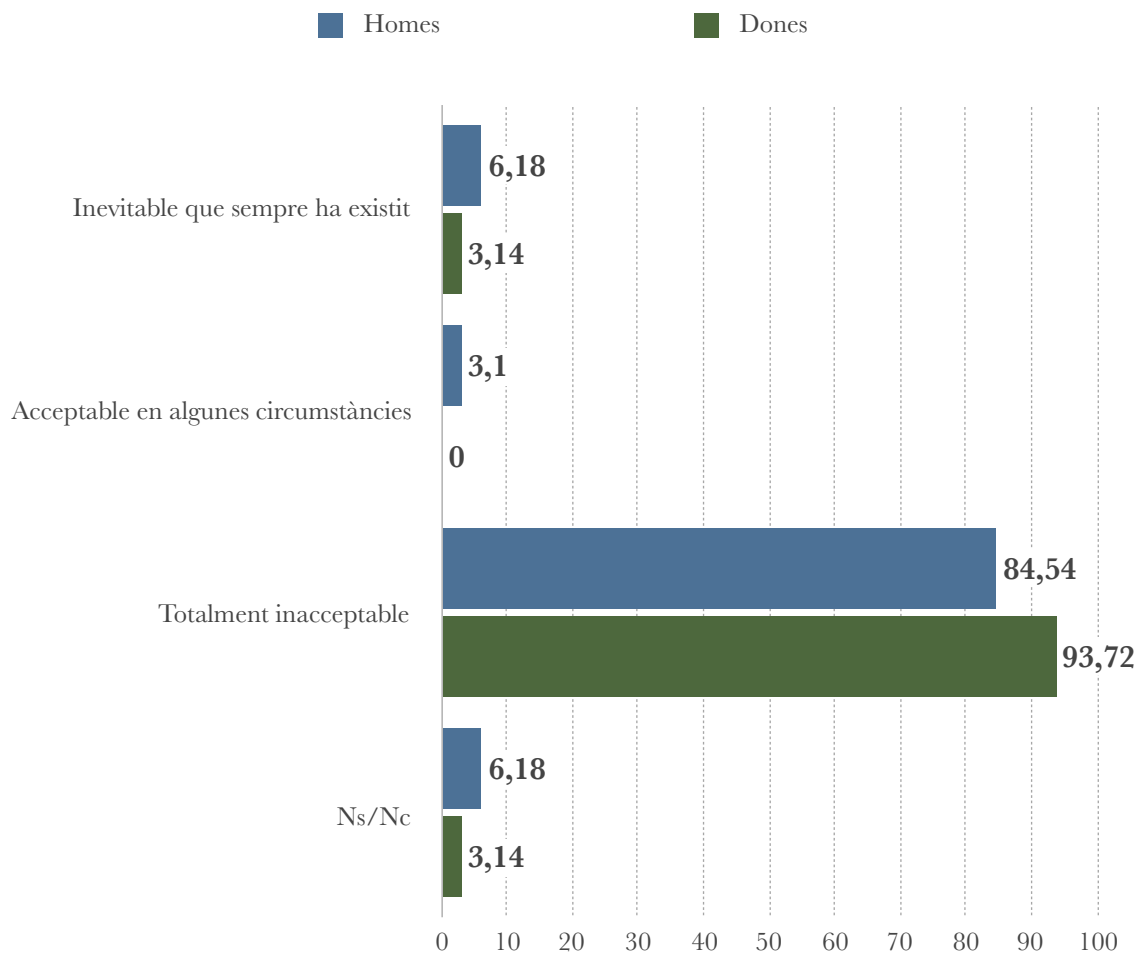

Fig 22: Font pròpia.

Comparació:

Es podria dir que en aquest cas els percentatges coincideixen bastant, ja que en l'opinió d'inevitable i que sempre ha existit, entre Espanya i el Pla de l'Estany hi ha un 1% o 2% de diferència, essent Espanya més elevat en els homes i el Pla de l'Estany més elevat en les dones. En l'opció d'acceptable en algunes circumstàncies es repeteix el mateix, és a dir, un 1% de diferència entre Espanya i el Pla de l'Estany.

Clarament la majoria està d'acord amb que és totalment inacceptable superant el 90% en tots dos casos menys en el d'homes del Pla de l'Estany, que es queda amb un 85% aproximadament.

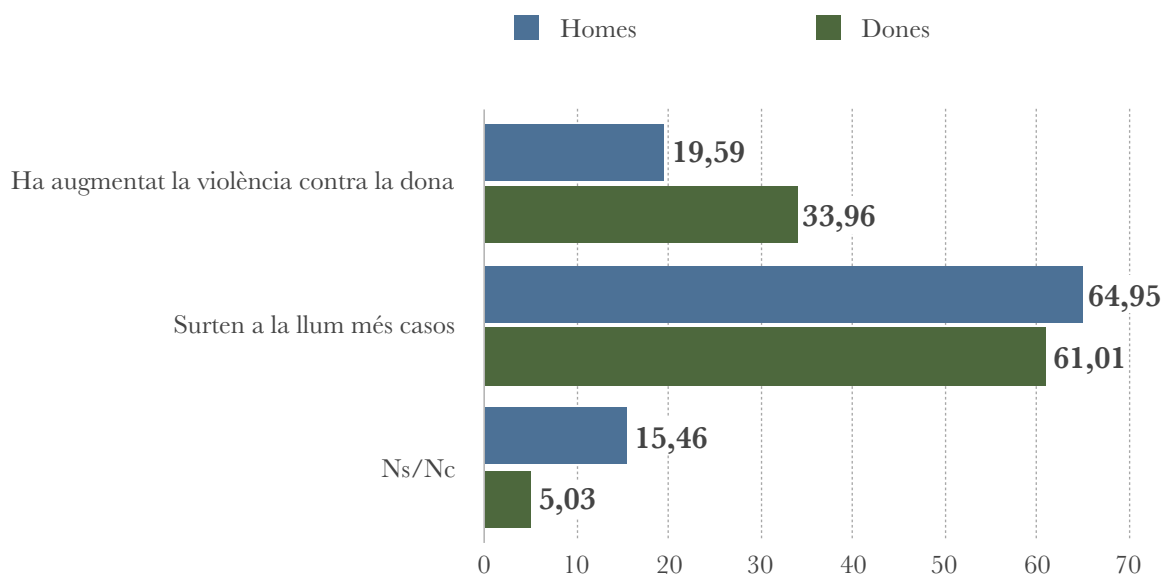
~ **Pregunta 14 enquesta, relacionada amb la pregunta 8 del CIS i taula 2.2 (pàg 51) de l'estudi a Espanya. Percepció de l'augment del maltractament contra les dones.**

Estudi Espanya:

	Ha aumentado	Salen a la luz más casos	NS/NC
Sexo**			
Hombre	23,1%	71,2%	5,7%
Mujer	28,3%	66,7%	5,0%

Fig 23: Llibre estudi "percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud"

Estudi Pla de l'Estany:

Fig 24: Font pròpia.

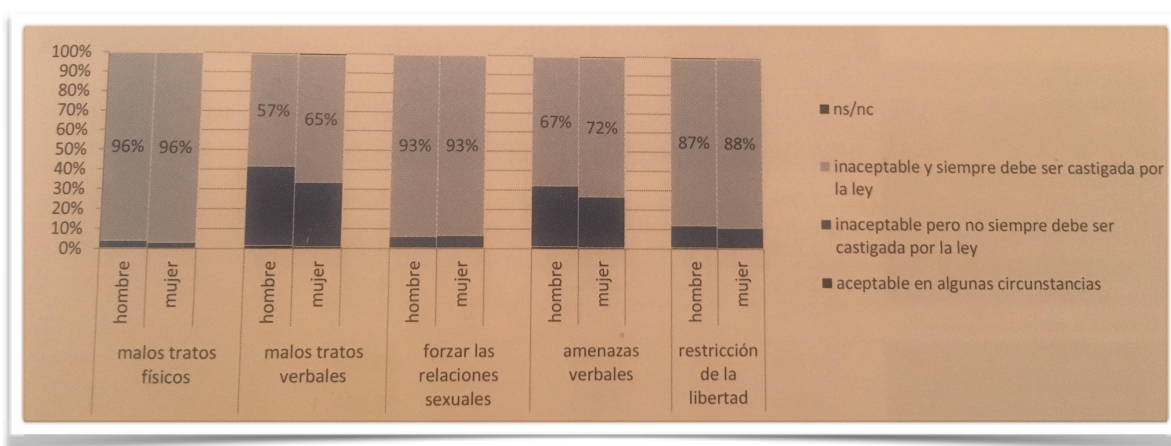
Comparació:

Més dones del Pla de l'Estany (33'96%) que d'Espanya (28'3%) opinen que ha augmentat la violència, mentre que un 61'01% del Pla de l'Estany i un 66'7% d'Espanya opinen que surten més casos a la llum. Per tant, clarament la diferència és que hi ha un percentatge, poc, però més gran del Pla de l'Estany que d'Espanya que opinen que ha augmentat la violència. Mentre que les dones d'Espanya, opinen amb un percentatge més elevat que el del Pla de l'Estany, que surten més casos a la llum.

Pel que fa als homes el percentatge d'Espanya és més elevat que el del Pla de l'Estany en els dos casos, ja que al Pla de l'Estany hi ha hagut un 15% de Ns/Nc, mentre que a Espanya un 6% aproximadament.

~ Pregunta 15 enquesta, relacionada amb la pregunta 11 del CIS i gràfic 2.10 (pàg 63) de l'estudi realitzat a Espanya. Opinió sobre les repercussions legals que s'haurien d'aplicar a les diferents formes de maltractament contra les dones.

Estudi Espanya:

Fig 25: Llibre estudi "percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud"

Estudi Pla de l'Estany:

- Acceptable en algunes circumstàncies
- Inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei
- Inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei
- Ns/Nc

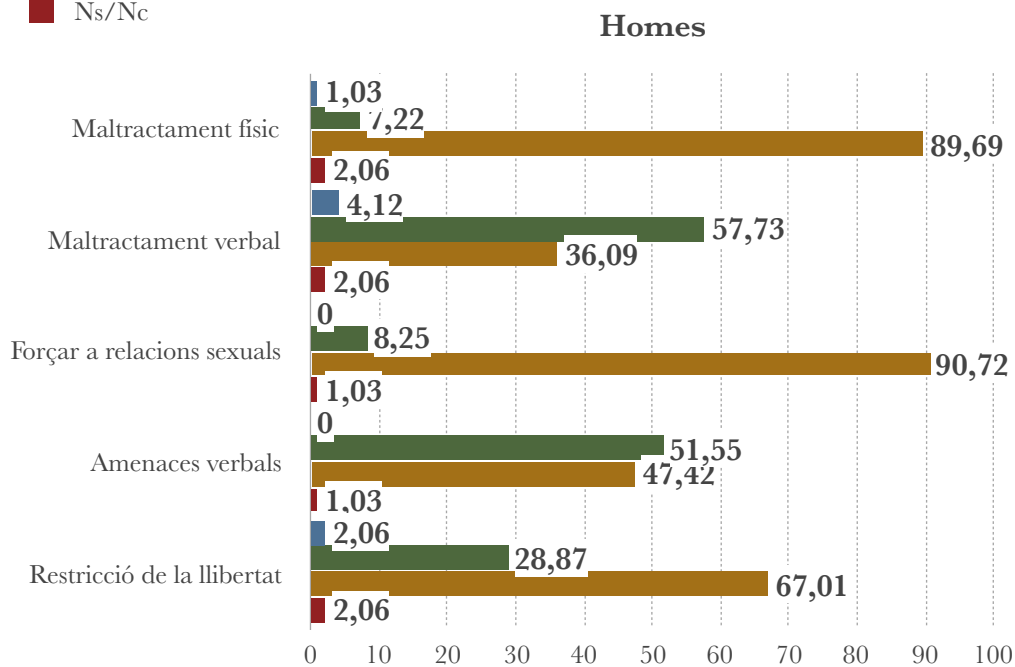

Fig 26: Font pròpia.

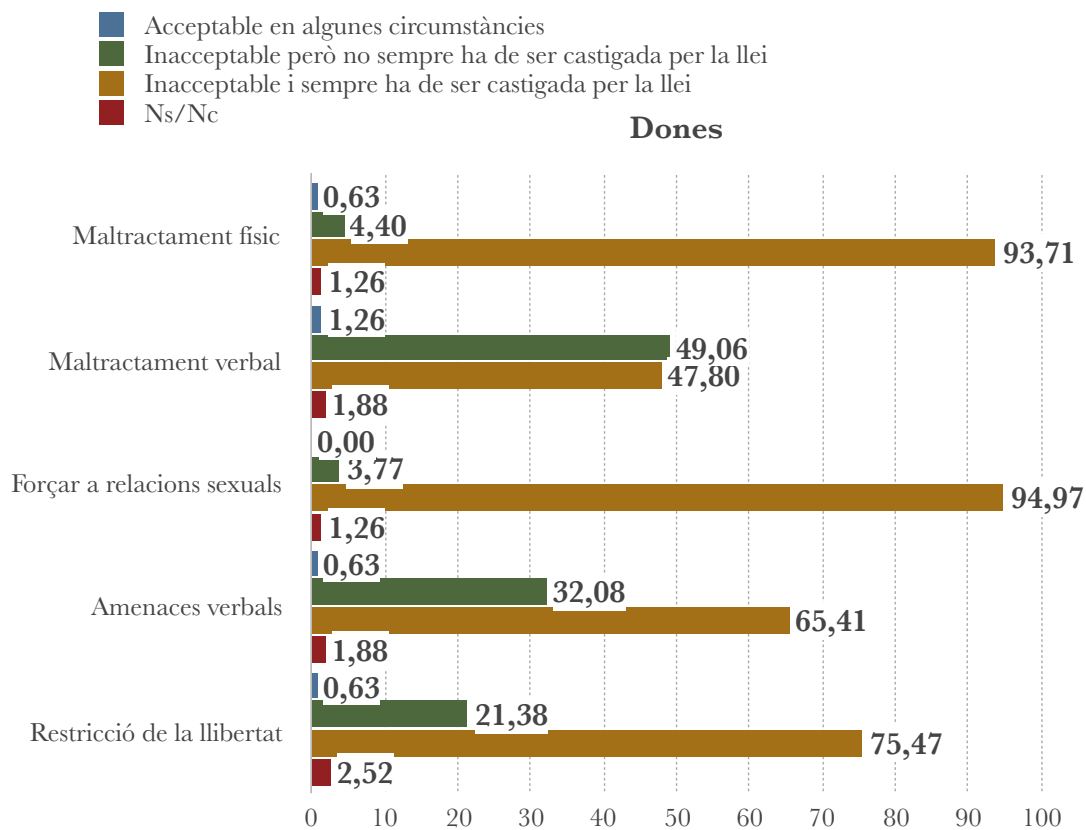

Fig 27: Font pròpia.

Comparació:

Pel que fa al maltractament físic clarament en els dos estudis, tant homes com dones, estan d'acord amb que és inacceptable i que sempre ha de ser castigada per la llei. En canvi pel que fa a l'opinió dels homes sobre el maltractament verbal, al Pla de l'Estany un 57% opina que és inacceptable però que no ha de ser castigada per la llei, mentre que Espanya opina amb un 57% que és inacceptable i que ha de ser castigada per la llei. Per tant aquí tindriem una diferència d'opinió entre el Pla de l'Estany i Espanya. Pel que fa a les dones amb el maltractament verbal, al Pla de l'Estany hi hauria dues opinions amb igualtat: inacceptable però que no ha de ser castigada per la llei i inacceptable i que ha de ser castigada per la llei. En canvi Espanya es decanta més cap a inacceptable i que ha de ser castigada per la llei amb un 65%.

En el cas de forçar les relacions sexuals clarament tornen a posar-se d'acord homes i dones, ja que tant Espanya com el Pla de l'Estany superen el 90% en el cas d'inacceptable i que ha de ser castigada per la llei.

En quan a les amenaces verbals, els homes del Pla de l'Estany tornarien a quedar dividits en dues parts: inacceptable però no ha de ser castigada per la llei (51'55%) i inacceptable i que ha de ser castigada per la llei (47'42%). En canvi els homes d'Espanya es decanten cap a inacceptable i que ha de ser castigada per la llei amb un 67% i un 39% inacceptable però no ha de ser castigada per la llei. Pel que fa a les dones, tant al Pla de l'Estany (65'41%) com a Espanya (72%), opinen que és inacceptable i que ha de ser castigada per la llei.

La restricció de la llibertat clarament és inacceptable i ha de ser castigada per la llei, superant en tots els casos el 65%.

Fig 28: Google imatges, violència de gènere.

~ **Pregunta 16 enquesta, relacionada amb la pregunta 14 del CIS. En cas de presenciar o conèixer alguna situació d'agressió o maltractament a una dona per part d'un home, què creus que faries?**

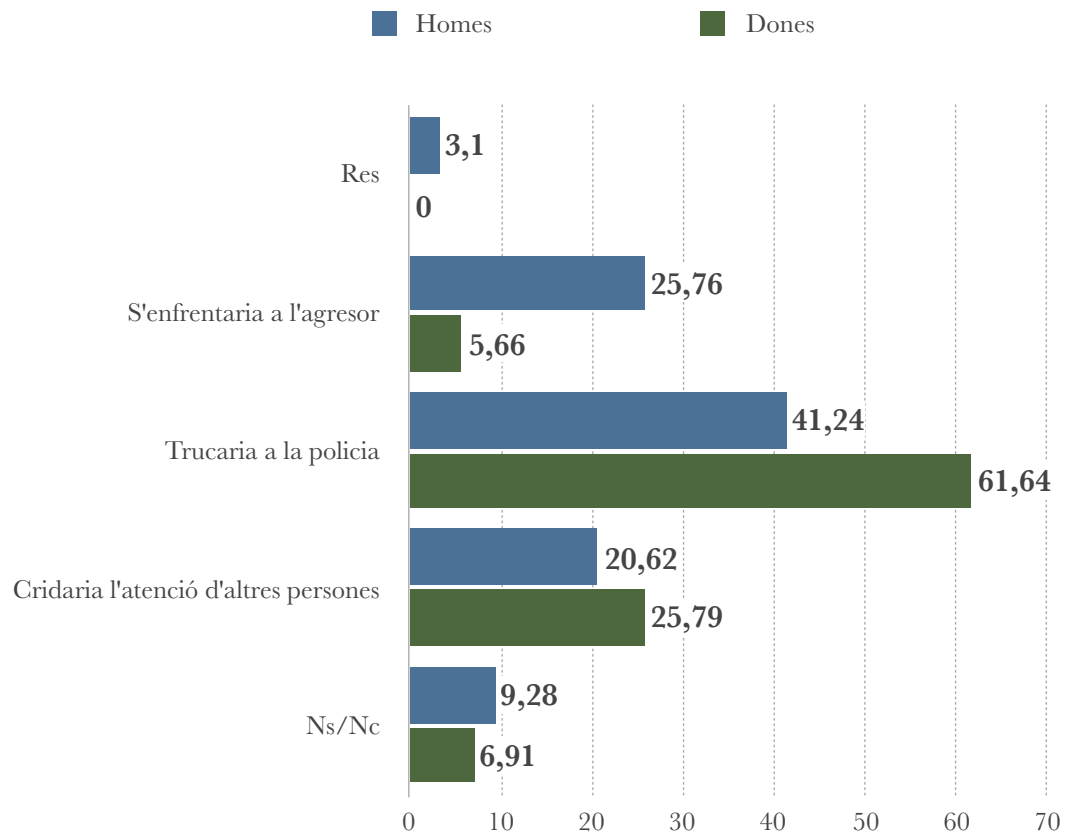

Fig 29: Font pròpia.

En aquest cas es pot veure que un 20% més d'homes respecte les dones s'enfrentarien a l'agressor. Podria ser perquè els homes es veuen més forts i capaços que les dones. En canvi en el cas de trucar a la policia, hi ha un 20% més de dones respecte els homes. En general la majoria trucarien a la policia.

Fig 30: Google imatges, "telèfon".

~ Pregunta 17 enquesta, relacionada amb la pregunta 16 del CIS. Estàs molt, bastant, poc o gens d'acord amb les següents afirmacions?

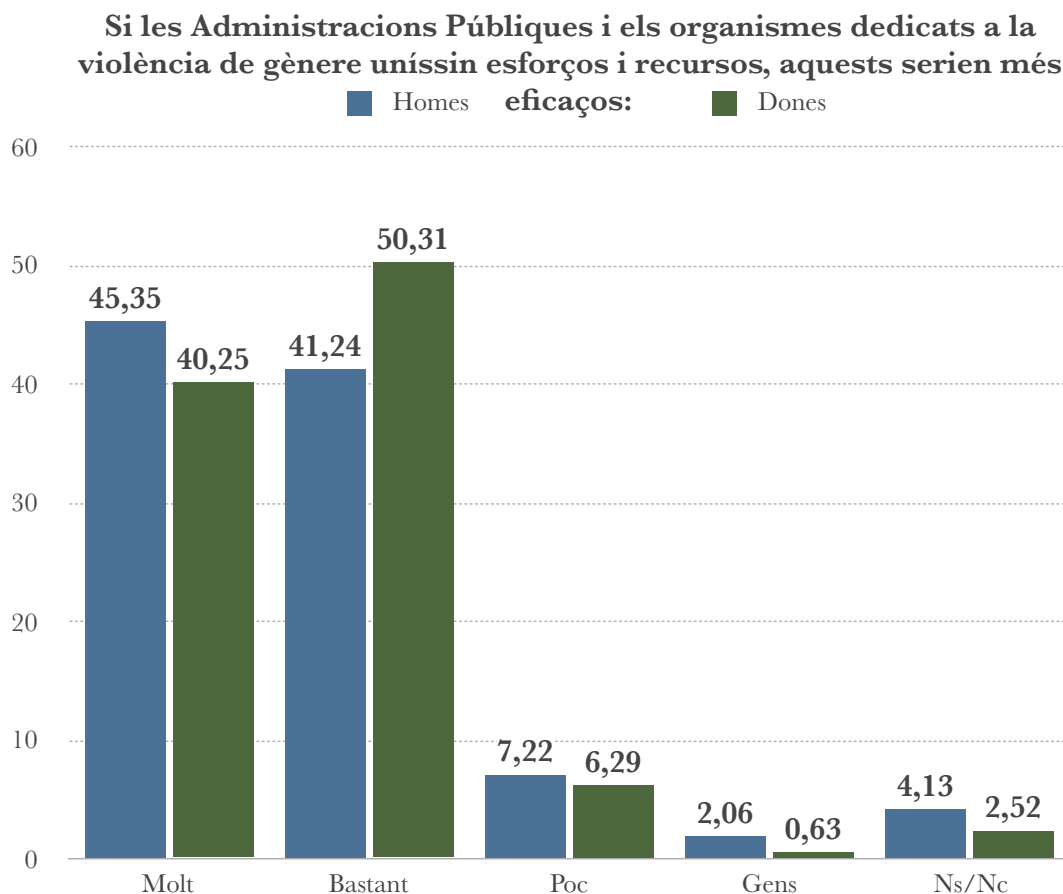

Fig 31: Font pròpia.

Es pot observar que tant homes com dones consideren que les Administracions Públiques i els organismes dedicats a la violència de gènere haurien d'unir-se o ajudar-se mutuament, pel que fa en el esforços i els recursos.

Fig 32: Google imatges, "Onu mujeres".

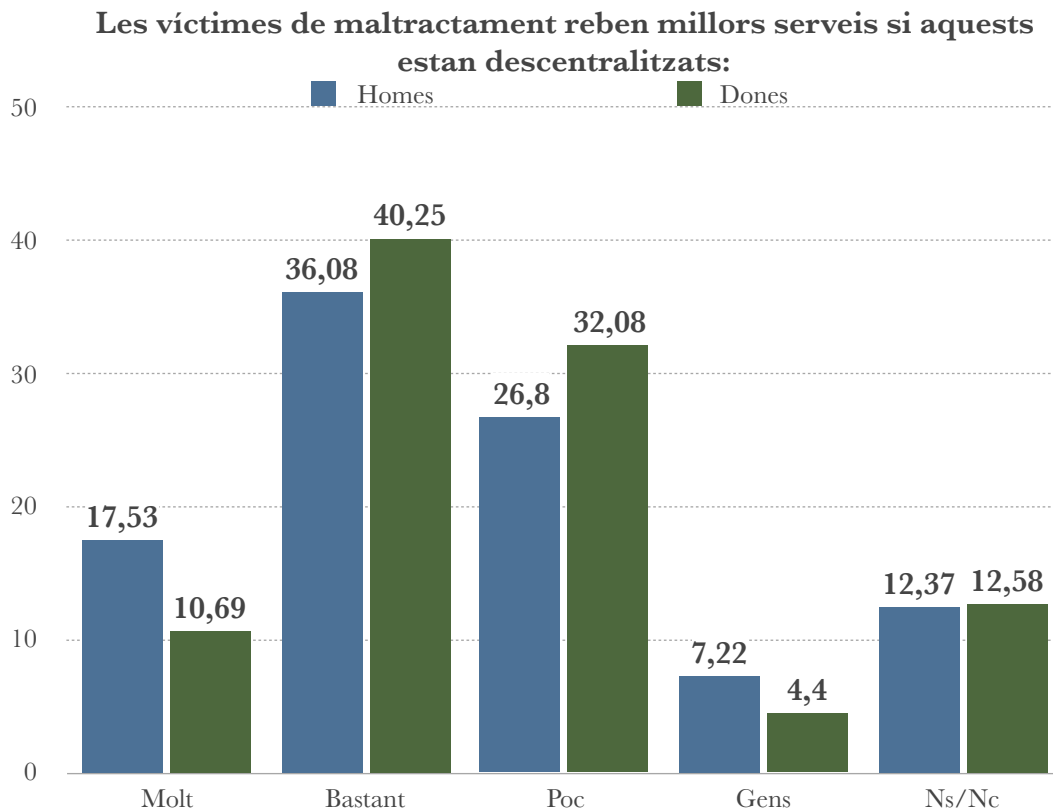

Fig 33: Font pròpia.

En aquest cas homes i dones estan d'acord, és a dir, opinen que si els serveis destinats a les víctimes no depenguessin tant del poder o l'administració central, serien millors. Per tant, això podria ajudar a les víctimes a continuar més fàcilment amb la seva vida i les possibles dificultats que se'ls puguin presentar.

Fig 34: Google imatges, "Violencia de género 016".

Els serveis públics haurien de coordinar-se per atendre millor a les víctimes:

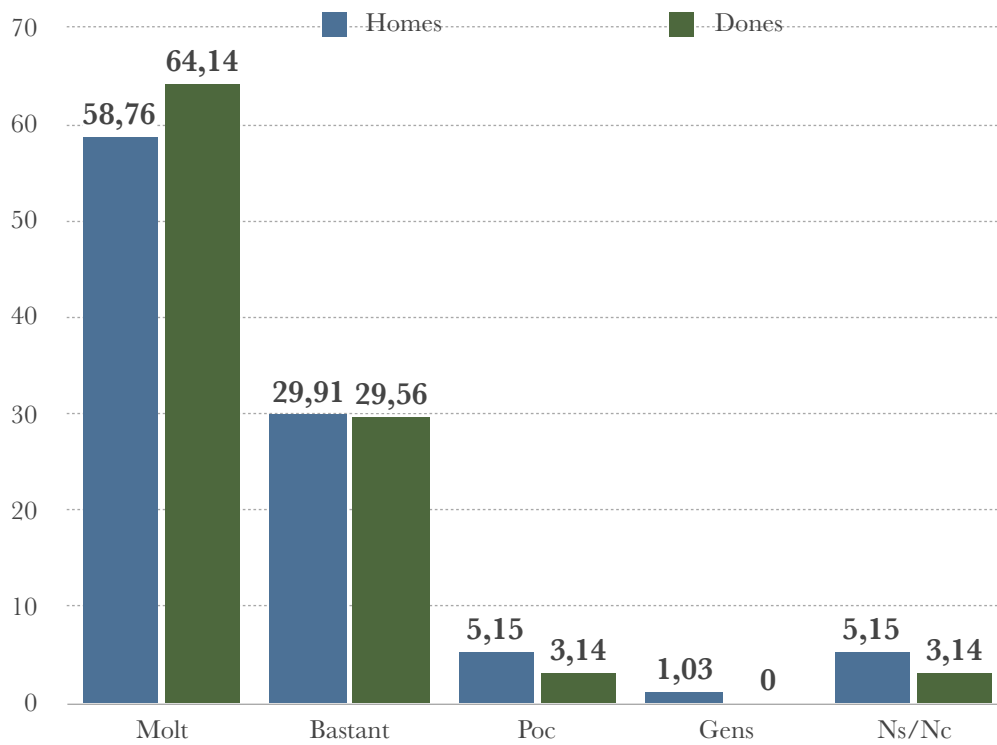
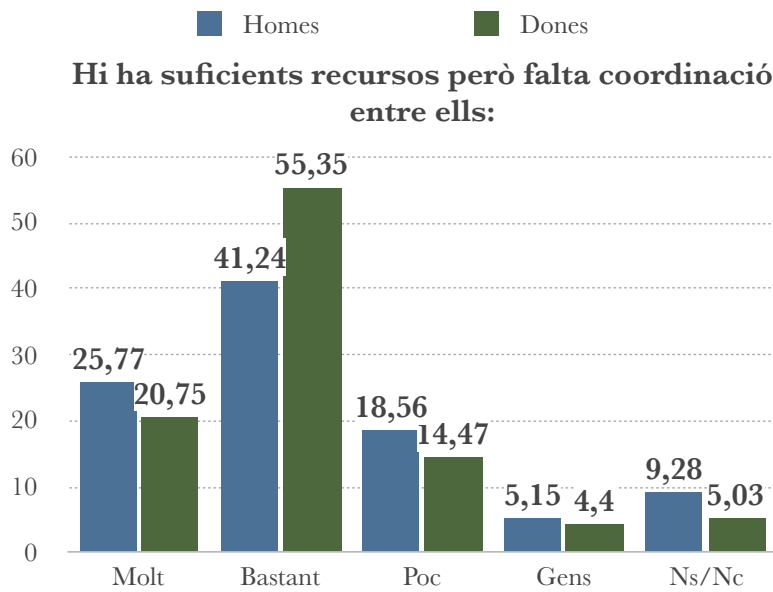

Fig 35: Font pròpia.

Aquesta afirmació és similar a la primera (si les Administracions Públiques i els organismes dedicats a la violència de gènere uníessin esforços i recursos, aquests serien més eficaços). Però a la primera els resultats es distribuïen diferent, ja que la majoria estaven dividits en dos sectors: molt d'acord i bastant. En canvi en aquest cas, molt d'acord supera a bastant d'acord, i no pas per poc.

Fig 36: Google imatges, "Violència de género".

Fig 37: Font pròpia.

Clarament, la majoria opina que falta coordinació entre els recursos, com també hem pogut veure en els últims gràfics.

Fig 38: Google imatges, "Recursos violencia de género".

~ **Pregunta 18 enquesta, relacionada amb la pregunta 17 del CIS. Coneixes o has sentit a parlar de la Llei Integral contra la Violència de Gènere?**

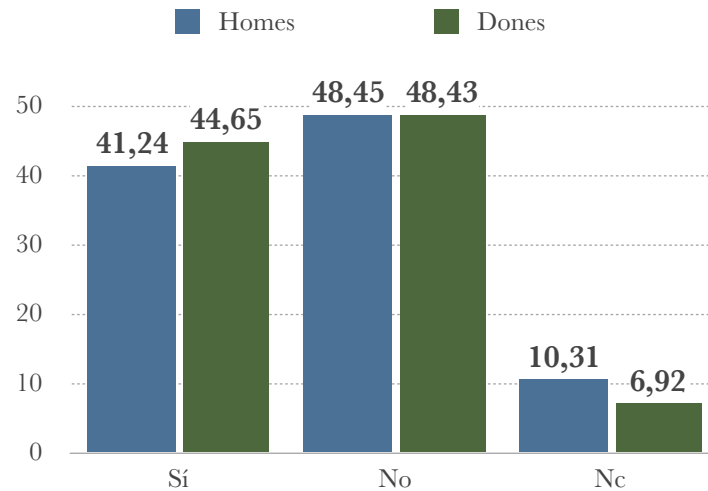

Fig 39: Font pròpia.

Tot i que els resultats han quedat majoritàriament dividits en dos sectors (el no i el sí), és gairebé la meitat dels entrevistats que no coneixen ni han sentit a parlar de la Llei Integral contra la Violència de Gènere. És una dada important, ja que serveix per demostrar la falta d'informació.

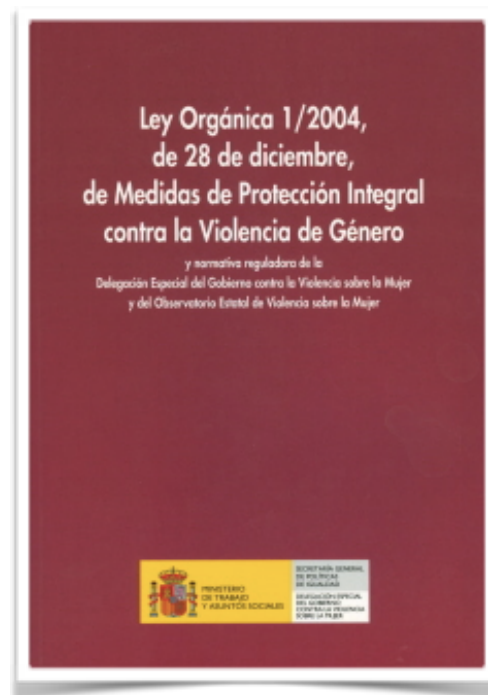

Fig 40: Google imatges, “Llei integral contra la violència de gènere”.

~ **Pregunta 19** enquesta, relacionada amb la pregunta 20 del CIS. Consideres que les campanyes de sensibilització contra la violència de gènere ajuden a conscienciar a la societat en general sobre aquest problema?

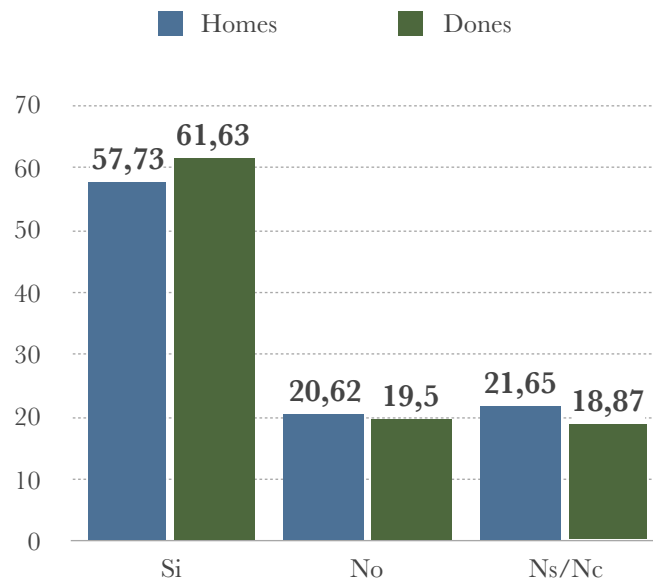

Fig 41: Font pròpia.

Un bon resultat, la majoria dels joves del Pla de l'Estany opinen que les campanyes de sensibilització ajuden a conscienciar a la societat sobre aquest problema. Però tot i així, hi ha un 20% d'homes i de dones que opinen que no, per tant s'hauria de treballar-hi una mica més.

Fig 42: Google imatges, “campanyes sensibilització violència de gènere”.

~ **Pregunta 20** enquesta, relacionada amb la pregunta 21 del CIS. Creus que aquestes campanyes de sensibilització ajuden a les víctimes a tenir consciència en la que es troben?

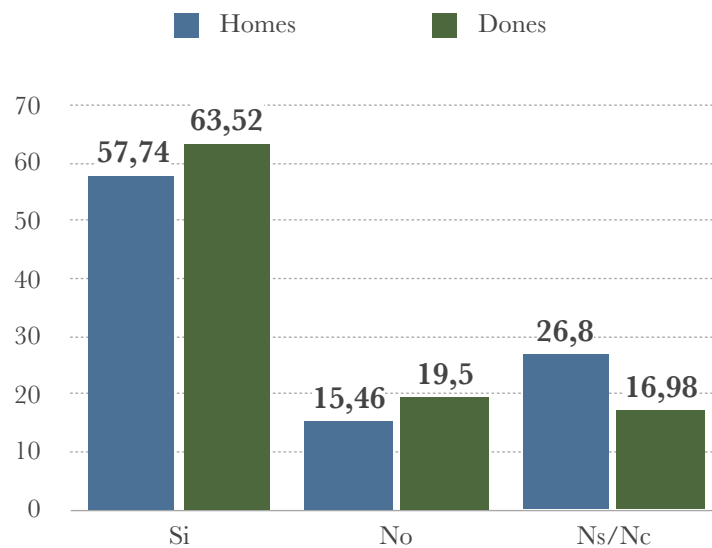

Fig 43: Font pròpia.

Més o menys, igual que el gràfic anterior. La majoria opinen que si, pero cal treballar una mica més amb aquestes campanyes, ja que aproximadament un 20% dels joves opinen que no ajuden a les víctimes a tenir consciència de la seva situació.

Fig 44: Google imatges, “campanyas sensibilización violencia de género”.

6. CONCLUSIONS

El tema del meu treball era la violència de gènere, i l'objectiu estudiar la percepció de la violència de gènere en els joves del Pla de l'Estany. També comparar els resultats amb l'estudi realitzat a Espanya de la "Percepción de la violencia de Género en l'adolescencia y la juventud".

Primer de tot m'agradaria donar a conèixer que quan vaig passar les enquestes, unes 15 persones aproximadament no s'ho van agafar enserio i van enriure's posant-hi tonteries, però això és un resultat i per tant forma part del treball.

Al Pla de l'Estany, homes i dones coincideixen en que la situació de les dones és pitjor en diferents aspectes com: salaris, ascens en el treball, accés a llocs de responsabilitat en l'empresa, compaginar la vida laboral i familiar, i l'accés a llocs de responsabilitat política. Però en l'aspecte de trobar feina i l'estabilitat a la feina de les dones, els homes opinen que és igual, mentre que les dones opinen que és pitjor. En quan a les desigualtats, tant homes com dones, creuen que són bastant grans. Els dos estan d'acord en que hi ha suficients recursos, però falta coordinació entre ells. Això sí, les dones sempre, en tots els casos amb un percentatge més elevat que els homes.

La meitat dels enquestats del Pla de l'Estany, mai han sentit a parlar de la Llei Integral contra la violència de gènere, per tant, falta informació sobre aquest tema. I no només falta informació sobre la Llei, sinó sobre la violència de gènere en general.

A l'hora de comparar Espanya amb el Pla de l'Estany, els resultats coincideixen en que és totalment inacceptable aspectes com: insultar o menysprear; controlar els horaris; impedir veure a familiars o amics; amenaçar verbalment; golpejar o empentar; decidir què pot o no fer; i forçar les relacions sexuals. Tot i que, pel que fa en controlar els horaris, impedir veure familiars o amics, i amenaçar verbalment, hi ha una diferència entre 5% i 10% entre Espanya i el Pla de l'Estany, sent Espanya qui té el percentatge més alt. En canvi pel que fa a mantenir constants discussions i cridar als fills, Espanya creu que és totalment inacceptable mentre que el Pla de l'Estany opina que és acceptable en algunes circumstàncies.

Respecte la percepció del maltractament envers les dones, tant Espanya com el Pla de l'Estany opinen que està bastant/molt estès. Destacant però, que el Pla de l'Estany té un percentatge menys elevat que Espanya, amb una diferència d'entre 10% i 15%. Pel que fa en

la percepció del maltractament envers els homes, en aquest cas, el Pla de l'Estany té un percentatge més elevat, tot i que els homes (27%) més elevat que les dones (18%).

El grau de tolerància davant la violència de gènere tant com per Espanya com pel Pla de l'Estany, és totalment inacceptable, tot i que Espanya amb un percentatge més elevat, amb un 8% més alt en els homes, i un 2% més alt en les dones.

Pel que fa en la percepció de l'augment de la violència de gènere, tant Espanya com el Pla de l'Estany opinen que surten a la llum més casos, sent Espanya altre cop amb un percentatge més elevat, amb un 7% de diferència entre les dones i un 5% entre els homes.

Pel que fa a les repercussions legals que s'haurien d'aplicar a les diferents formes de maltractament contra les dones, Espanya i el Pla de l'Estany opinen que és inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei en aquests casos: maltractament físic, obligar a mantenir relacions sexuals, i la restricció de la llibertat. Però un cop més, Espanya amb un percentatge més elevat, d'entre el 6% i 20% de diferència. Però, pel que fa en amenaçar verbalment, les dones del Pla de l'Estany opinen que és inacceptable i ha de ser castigada per la llei, mentre que els homes del Pla de l'Estany opinen que és inacceptable però no ha de ser castigada per la llei, cosa que els homes d'Espanya opinen que és inacceptable i sempre ha de ser castigada per la llei. En el cas de la violència verbal, Espanya opina que és inacceptable i ha de ser castigada per la llei, mentre que el Pla de l'Estany opina que és inacceptable però no sempre ha de ser castigada per la llei.

Finalment, la conclusió que en trec d'aquest treball és que Espanya té una percepció més gran que el Pla de l'Estany sobre la violència de gènere i és menys tolerable, perquè gairebé en tots els casos el seu percentatge és més alt que el del Pla de l'Estany, i en pocs casos són iguals. És a dir, els adolescents del Pla de l'Estany tenen una percepció més baixa sobre la violència de gènere, no estan tant conscienciats com els d'Espanya. Per tant, seria més probable que hi hagués violència de gènere al Pla de l'Estany que a Espanya en general, ja que no en són tant conscients.

Per tant, una solució molt bona seria que a les escoles s'expliquessin els diferents tipus de violència, perquè no se n'acaba de tenir prou consciència de què és i què no és violència de gènere. Però sobretot intentar conscienciar-los de la gran existència que hi ha actualment, i que és un problema molt greu.

7. BIBLIOGRAFIA

- ~ DELEGACIÓN DEL GOBIERNO PARA LA VIOLENCIA DE GÉNERO. (2013). *Percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud*. Madrid: Centro de Publicaciones.
- ~ GARCÍA, María Paz. (2014). *Manual de prevención de la mutilación genital femenina: buenas prácticas*. Madrid: Confederación Nacional Mujeres en Igualdad.
- ~ GARCÍA, María Paz. (2014). *Manual de prevención de la violencia de género en extranjeras: buenas prácticas*. Madrid: Confederación Nacional Mujeres en Igualdad.
- ~ PARDEDÓS. (2011). *La trata con fines de explotación sexual*. Madrid: Asociación para a prevención y reinserción de la mujer prostituida.
- ~ DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA. *Llei 5/2008*. Generalitat de Catalunya. 02/05/2008. <http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=491383&language=ca_ES>
- ~ Informació sobre Lenore Walker. <https://en.wikipedia.org/wiki/Lenore_E._Walker>
- ~ Informació del marc històric evolutiu de la Tesis Doctoral de “Violencia contra la mujer: marco histórico evolutivo y predicción del nivel de riesgo” de Jorge Zurita Bayona de la Universitat Autònoma de Madrid, Facultat de Psicologia.
- ~ ZURITA, Jorge. Tesis doctoral. *Violencia contra la mujer: marco histórico evolutivo y predicción del nivel de riesgo*. 2014. Madrid.
- ~ VIÑAS, Montserrat. Powerpoint. *Per a la igualtat per a la no violència*.
- ~ MUJERES EN RED. (2005) *Historia de la Ley Integral contra la violencia de género española*. <<http://www.mujeresenred.net/spip.php?article1315>>
- ~ CAP DE L'ESTAT. *Llei orgànica 1/2004*. (29/12/2004) Generalitat de Catalunya. <http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=556001>
- ~ CENTRO DE INVESTIGACIONES SOCIOLOGICAS. *Estudio 2992: Percepción social de la violencia de género por la adolescencia y la juventud. (17-jun-2013)*. M° de Sanidad, Política Social e Igualdad. Delegación del Gobierno para la Violencia de Género. <http://www.cis.es/cis/opencm/ES/1_encuestas/estudios/ver.jsp?estudio=14106>

